

Poštnina plačana pri
pošti 1317 Sodražica

Suhorobar

106/ XIX, maj – junij 2017

Glasilo občine Sodražica

Vsebina

- 3 **ŽUPANOVA STRAN**
- 4 **AKTUALNO**
Delo Občinskega sveta
Obnova državne ceste in centra
- 5 **PSOGLAVSKI DNEVI**
Vabljeni!
- 6 **POSLANČEVA ZAPISNICA**
OBVESTILI
- 7 **MLADI**
Poletno študentsko delo
- 8 **ŠOLA PRAZNUJE**
200 let javne šole
Lojze Lušin – Učitelj
- 11 **ŠOLA**
Tek na dolge proge
Kmetijski krožek
- 13 **VRTEC**
Gasilci v vrtcu
Kraj, v katerem živimo
Zaključna prireditev
Počitnice so za počitek
- 15 **ŠEDRŽANKE**
Ivanka Košir
Priprava blincev
- 16 **DRUŠTVO UPOKOJENCEV**
- 17 **ZDRAVJE**
Oskrba starejših
Poletje
- 20 **ORATORIJSKIH 20**
- 22 **800 LETNICA**
- 23 **OD TU IN TAM**
- 26 **ŠPORT**
- 28 **NE SPREGLEJTE**
- 30 **VAŠA STRAN**
- 31 **NOVIČKE IZ KNJIŽNICE**

PSOGLAVSKI DNEVI SODRAŽICA 23.-25. 6. 2017

PETEK, 23. 6. 2017

20.00 PSOGLAVSKA NOČ: 501 FEST, kjer bodo za dobro glasbo skrbeli: **Omar Naber, Don Mentony Band, Band 501, Rock Angeless**

SOBOTA, 24. 6. 2017

10.00 DAN ŠPORTA

Nogomet, košarka, badminton, namizni tenis, odbojka na mivki

21.00 VEČER NA TRGU

Tamburaški orkester Sodražica igra »Pumpa.mo« gledališke skupine MKS

»Pumpam jaz, pumpaš ti, pumpamo za vse vasi. Pumpa na rondoju! 24/7. 24 ur na 7 dni. Vabljeni prav lepo vsi.«

NEDELJA, 25. 6. 2017

9.00 TRŽNI DAN

Prikaz domačih obrti

10.00 GLASBENI IN ZABAVNI PROGRAM

Pozdrav župana občine Sodražica Blaža Milavca

Govor slavnostnega govornika, predsednika Kmetijsko-gozdarске zbornice Slovenije Cvetka Zupančiča

Kulturni program z nastopi:

Banda K-Rocks, Kluba harmonikarjev Urška, Plesnega kluba Jasmin iz Kočevja, Folklorne skupine OŠ Sodražica, Društva upokojencev Sodražica, Društva mažoret Sodražica, KUD Ribniški pihalni orkester, Radia Mlajku ...

Možnost **OGLEDA RAZSTAVE »Dru-ga koža«**, ki poteka v dvorani OŠ Sodražica, in razstave **»Znane domačinke: Cita Lovrenčič Bole in Majda Šilc«**, ki poteka v prostorih Doma.

OTROŠKE DELAVNICE

14.00 ZABAVA Z ANSAMBLIOM SPEV

Lepo vabljeni na kulinarične dobrote Šedržank, trojko, krompirjev štrukelj, goveje vampe itd.

14.00 ODER MLADIH 2017 v Kostanjevem parku

Vabljeni v Kostanjev park v družbo mladih in mladih po srcu, kjer boste lahko prisluhnili odlični glasbeni skupini Rock Angeless in uživali v hladni pijači.

Pozor! Letos se lahko prvič preizkusite v **Šedrški olimpijadi** s pričetkom ob 15. uri. Najboljšo ekipo čaka nagrada! Zberi ekipo štirih igralcev in se prijavi na e-naslov mladinski.klub@gmail.com ali na telefonsko številko 040 124 355 (Gašper). Prijave bodo možne tudi na dan dogodka (število ekip je omejeno).

Vabljeni v čim večjem številu!

Foto na naslovnici:

Arhiv OŠ Sodražica, iz prireditve ob 200 letnici šolstva

NASLEDNJI SUHOROBAR

Rok za oddajo gradiva je **26. julij 2017**. Gradivo, predloge in vprašanja nam lahko pošljete na naslov: **suhorobar@gmail.com**

KAM PELJE TA POT ALI KAJ BOMO MED DRUGIM POČELI POLETI

PIŠE: BLAŽ MILAVEC, ŽUPAN

Prometne povezave so bile od nekdaj pomembne za življenje in razvoj nekega območja. Gospodarski in socialni uspeh sta bila pogojena s povezavo krajev z ostalim svetom. Od tega je bila odvisna zlasti trgovina; njen razcvet je posledično botroval napredku na drugih področjih, tako na ekonomskem kot tudi na socialnem in kulturnem. Razumljivo je, da so oblasti vedno posvečale posebno pozornost ustreznim prometnim povezavam. Te so bile skozi zgodovino različne. Za naše kraje je bila najpomembnejša cesta, dobrih zadnjih sto let pa tudi železnica. Danes je od tega odvisno celotno življenje, saj smo bistveno manj avtonomni kot nekdaj. Poleg osnovne oskrbe je na promet vezana pot do vsakodnevnega dela v drugih krajih. Dnevne migracije niso nobena redkost, pravzaprav to počne velik del aktivnega prebivalstva. To še bolj narekuje ustrežno urejenost prometnic. Če je včasih zadostovala sicer utrjena, a še vedno prašna pot, danes sodobna prevozna sredstva in način njihove uporabe pogojujejo relativno visok standard opremljenosti prometnih poti. Temu se daje bistveno večji poudarek in namenja tudi več finančnih sredstev kot nekoč. Urejenost cest danes predstavlja ogledalo razvitosti in urejenosti neke družbe. Takšna so namreč pričakovanja ljudi. Nobena infrastruktura ne vznemirja bolj kot slaba prometna. Pa naj to velja na državni ali lokalni ravni.

Nasprotno pa pri varčevalnih ukrepih velja, da so med prvimi na udaru ravno vzdrževanje in investicije v infrastrukturo, saj se ne kažejo takojšnje negativne posledice. Takšnim odločitvam in ravnanju smo bili priča tudi ob zadnji krizi. Priznati moram, da tudi na občinski ravni. Pri nas sredstev sicer nismo prerazdajevali na povsem druge programe, ampak le med infrastrukturnimi projekti samimi, da smo lahko zagotavljali lasten delež pri npr. večjih operacijah, ki so bile finančno podprte tudi z evropskim ali državnim denarjem. Vendar ne glede na to se dolgotrajnejše neinvestiranje pozna tudi na lokalnih in občinskih cestah. Vmes smo imeli še nekaj let kakšno od naravnih nesreč (poplave, žled itd.), ki je del teh sredstev z vzdrževanja prometnic preusmerila na urejanje vseh mogočih poljskih poti, kanalov in brežin. Zato smo se odločili, da se sredstva za redno in investicijsko vzdrževanje cest prioriteto namenjajo cestam. Vsa druga potna mreža pa naj se ureja glede na načrt prioritete, ki jih vsako leto sproti postavijo vaški odbori. Ravno na podlagi te razmejitev smo že lansko leto uspeli urediti opazno več občinskih cest in poti. V nekaj letih bomo, če se bomo držali načrta, sanirali praktično celotno cestno omrežje. Poleg sanacije imamo v načrtu na preostalih

trasah cest izvedbo odmer in odkupov zemljišč, ki so bila uzurpirana za ceste še v prejšnji državi. Občina namenja v povprečju do sto tisoč evrov za letno vzdrževanje cest ter okoli petdeset tisoč za investicijsko. Poleg tega ne smemo pozabiti še na zimsko službo, katere stroški sicer variirajo glede na sezono, vendar obremenijo občinski proračun za najmanj petdeset tisoč evrov letno, v bolj »zimskih« letih pa se višina teh sredstev lahko podvoji (v sezoni 2012/13 nekaj več kot 120.000 evrov). Država preko primerne porabe občinam sicer prizna večji del za redno vzdrževanje, preostalo pa morajo zagotoviti same iz različnih drugih virov. Tako je tudi pri nas.

Občine so pristojne za urejanje občinskih cest in javnih poti, pristojne pa so tudi za urejanje t. i. spremljevalne infrastrukture ob državnih cestah. Poleg tega je dejstvo, da se brez skrbi občin tudi na državnih cestah v nekem lokalnem okolju ne zgodi nič kaj opaznega. Pri nas predstavljata omrežje državnih cest regionalna cesta I. reda Žlebič–Unec, ki teče skozi občino od Zapotoka do Boncarja, ter regionalna cesta III. reda Sodražica–Podplanina. Na prvi omenjeni cesti se je v preteklih dveh desetletjih rekonstruiral odsek od Žlebiča do Sodražice. Po končanju del na Vinicah smo se z Direkcijo RS za infrastrukturo začeli pogovarjati tudi o nadaljevanju rekonstrukcije ceste skozi Sodražico in zlasti skozi Žimarice. Pogovori so potem začasno zastali, ko je država zaradi varčevalnih ukrepov domala v celoti pobrala potrebna sredstva za ceste. Sedaj, ko se vsaj del teh sredstev vrača v prometni proračun, pa se pogovori nadaljujejo in intenzivirajo. Tako smo letos spomladi že dosegli dogovor o rekonstrukciji ceste v Sodražici in nato tudi v Žimaricah, predvidoma v naslednjih dveh do treh letih (odvisno od proračunskih zmožnosti tako države kot občine). Medtem ko se projekt rekonstrukcije ceste v Žimaricah pripravlja in dodeluje, je za rekonstrukcijo ceste v Sodražici že pripravljen. Projekt predvideva popolno rekonstrukcijo vozišča državne ceste, obnovo pločnikov, postavitve javne razsvetljave, klančine za invalide ter izgradnjo nove fekalne in meteorne kanalizacije ter obnovo vodovoda. Vrednost projekta (I. in II. sklopa) je bila ocenjena na 880.000 evrov, od tega bremeni državni proračun 70 %, občinskega pa 30 %. Izvedba projekta oz. I. in II. sklopa (od mostu do zdravstvene postaje) je načrtovana za letos poleti in jeseni, III. sklopa (od zdravstvene postaje do industrijske cone) pa v roku nekaj let. Odseka državne ceste v Sodražici in Žimaricah sta danes v najslabšem stanju, na kar je opozoril tudi inšpekcijski nadzor. Zato je projekt obnove te infrastrukture ne le dobrodošel, ampak žal že zelo nujen. Z izvedbo npr. projekta ureditve centra in obnove ceste letos ne bomo dobili le lepo urejenega centra, ampak predvsem bistveno varnejši odsek državne ceste na trgu in mimo šole (boljša razsvetljenost, kar je zlasti pomembno v zimskem času, ter umirjanje prometa s semaforso signalizacijo), kar bo pridobitev za celotno občino, ne le za same Sodražane. Obnova bo tudi invalidom, starejšim in staršem otrok v vozičkih omogočila prijaznejšo uporabo urbane infrastrukture (klančine). Na občini se zavedamo, da je veliko potreb in pričakovanj tudi drugod po občini, vendar je za ta projekt, ki ga je občinski svet soglasno potrdil s sprejemom proračuna, govorilo predvsem dejstvo, da je cesta na tem delu ena najslabših, a hkrati tudi ena najbolj obremenjenih in izpostavljenih. Ter da je bila tu država pripravljena pristopiti kot glavni (so)investitor. Brez našega sodelovanja bi bila namreč državna sredstva prerazporejena drugam.

*Komú narpred veselo
zdravljico, bratje! čmo zapét!
Bog našo nam deželo,
Bog živi ves slovenski svet,
brate vse,
kar nas je
sinov sloveče matere!
Bog živi vas Slovenke,
prelepe, žlahtne rožice;
ni take je mladenke,
ko naše je krvi dekle;
naj sinov
zarod nov
iz vas bo strah sovražnikov!
(II. in V. kitica Prešernove Zdravljice)*

Spoštovani občanke in občani, cenjeni sodržavljanke in sodržavljanji, Slovenke in Slovenci!

Domovina smo ljudje. Slovenke in Slovenci, sestre in bratje. Domači in prišleki, a komur je Slovenija domovina, naj mu bo mati in ne mačeha.

Ob dnevu državnosti čestitam vsem za 26. rojstni dan naše države Slovenije z željo, da nas Slovenija spominja na dom, kjer smo sprejeti, in na ponos, ki nas dviga. In deželo, ki smo ji zauपालi svoje srce.

Župan Blaž Milavec

DELO OBČINSKEGA SVETA

PRIPRAVILA: BLAŽ MILAVEC, DARJA VETRIH, OBČINA SODRAŽICA

V sredo, 19. aprila, je občinski svet Občine Sodražica imel 15., 7. junija pa 16. redno sejo. V aprilu so svetniki obravnavali in sprejeli Odlok o proračunu Občine Sodražica za leto 2018, Zaključni račun za leto 2016, noveli odlokov o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča in občinskega prostorskega načrta ter podali mnenja o kandidatih za ravnatelja OŠ dr. Ivan Prijatelj Sodražica. Občinskemu svetu sta bili med drugim predstavljeni tudi poročili Medobčinskega inšpektorata in redarstva ter Policijske postaje Ribnica za preteklo leto, ki sta ju predstavila vodja MIR Marija Ajdič Francelj in komandir PP Ribnica Rudi Topolovec.

Občinski svetnica in svetniki so pred sejo prisostvovali predstavitvi kandidatki in kandidatov za mesto ravnatelja OŠ (vabilu na predstavitev sta se odzvali dve kandidatki od treh) in postavili nekaj vprašanj. V okviru seje pa so sprejeli mnenje, iz katerega izhaja, da sta kandidatki Majda Kovačič Cimperman, dosedanja v. d. ravnateljica, in Barbara Benčina primerni za to mesto, o tretjem kandidatu, to je dr. Tadeju Bračku, ki je opravičil svoj izostanek s predstavitve, pa se občinski svet ni opredelil.

Občinski svet je obravnaval dopolnjen predlog proračuna za leto 2018. Glede na to, da iz prve obravnave in javne predstavitve ni bilo podanih pripomb, je župan občinskemu svetu podal skoraj identičen predlog proračuna. Občinski svet je tako dopolnjeni predlog soglasno sprejel. Pro-

račun Občine Sodražica za leto 2018 je na prihodkovni strani visok skoraj 4 mio evrov oz. 3.912.039 evrov in na odhodkovni strani malenkost manj, to je 3.888.384 evrov. Od tega tekoči odhodki predstavljajo 16 %, transferji 21 % proračuna, investicijski del pa preostanek, to je 63 % proračunskih sredstev. Tako ocenjujemo sprejeti proračun za razvojno naravnano, saj je skoraj dvotretjinski delež za naslednje leto načrtovanih odhodkov predviden za pripravo ali izvedbo investicijskih projektov. Med pomembnejšimi projekti ostaja v naslednjem letu v prvi vrsti medobčinski projekt Oskrba s pitno vodo SORIKO. Poleg tega projekta pa se načrtuje zaključek projektov Ureditev centra Sodražice (prometna in okoljska infrastruktura v centru Sodražice) in Agromelioracija Gora. Predvidevamo tudi sredstva pri projektih Gradnja odprtega širokopasovnega omrežja in Agromelioracija Zamostec-Vinice-Zapotok, vendar pa sta ta dva projekta še v fazi načrtovanja, saj je realizacija odvisna od določenih pogojev, med drugim tudi od uspeha pridobitve sofinancerskih sredstev. Proračun v okviru investicijskega dela predvideva še nekaj manjših projektov, predvsem s področja prometne in okoljske infrastrukture v posameznih vaseh ter investicijskih vzdrževanj obstoječih objektov in infrastrukture.

V okviru sprejetega Načrta razvojnih programov so podane tudi investicijske usmeritve v naslednjih letih, zlasti s projekti rekonstrukcije ceste v Žimaricah, Kanaliza-

cija Sodražica, II. in III. faza (to je izgradnja kanalizacijskega omrežja in obnova vodovoda v Zamostcu ter kanalizacija na Vinicah in v Zapotoku), ter načrtovanje razširitve vrtca in izgradnje nove kuhinje v okviru OŠ.

Občinski svet je sprejel tudi zaključni račun za leto 2016. Občina Sodražica je leta 2016 zaključila veljavni proračun z realizacijo v višini 2.290.861 evrov na prihodkovni strani in 2.275.263 evrov na odhodkovni strani. Realizacija je bila 97,1-odstotna glede na sprejeti oz. rebalansirani proračun.

Občinski svet je na tej seji po skrajšanem postopku sprejel noveli dveh odlokov. Z Odlokom o spremembah Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnih zemljišč je dvignil zneskovno mejo za določitev obročnega plačila z zdajšnjih 20 na 25 evrov, kot to določa novi zakon o davčnem postopku, ter z Odlokom o spremembah in dopolnitvah Odloka o občinskem prostorskem načrtovanju dopolnil veljavni odlok z uvrstitvijo določenih vrst objektov (gasilski domovi) med dovoljene gradnje znotraj območij centralne gradnje.

Na junijski seji, ki je potekala v času zaključka redakcije Suhorobarja, so svetniki obravnavali redakcijski popravek Odloka o občinskem prostorskem načrtu, poročilo Nadzornega odbora Občine Sodražica za leto 2016, letni poročili Hydrovoda Kočevje in Komunale Ribnica za preteklo leto ter poročilo o izvajanju projekta SORIKO (regionalni vodovod). Obravnavali so tudi cene najemnin za grobove na pokopališčih v občini Sodražica, cene storitve čiščenja in odvajanja komunalne odpadne vode ter cene zbiranja, obdelave in odlaganja določenih komunalnih odpadkov. Informacije o seji najdete na spletni strani Občine (www.sodrazica.si).

OBNOVA DRŽAVNE CESTE IN UREDITEV CENTRA SODRAŽICE

PIŠE: BLAŽ KOVAČIČ, OBČINA SODRAŽICA

Občina Sodražica in Republika Slovenija, natančneje Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo, sta na začetku letošnjega leta dosegli sporazum o obnovi ceste skozi naselje Sodražica, in sicer od mostu čez Bistrico (od »Kaprola«) do Zdravstvene postaje Sodražica.

Obnova vključuje zamenjavo voziščne konstrukcije ceste in pločnikov, vgradnjo zalednih drenaž, razširitev mostu, tako da se bosta na njem lahko srečala dva sedlasta vlačilca, obnovo vodovoda, novogradnjo fekalne in meteorne kanalizacije od trga do zdravstvene postaje, novogradnjo avtobusne postaje pri osnovni šoli, novogradnjo javne razsvetljave, novogradnjo semaforiziranega prehoda za pešce pri osnovni šoli in izgradnjo kableske kanalizacije za pot-

rebe ponudnikov dobave elektrike in dostopa do interneta. Predvideni datum začetka gradnje je ponedeljek, 3. julija. Gradnja je razdeljena na dva sklopa, in sicer sklop I, ki zajema območje od križišča za Loški Potok mimo osnovne šole in vrtca do Zdravstvene postaje Sodražica (gradnja v okviru tega sklopa bo predvidoma trajala do konca avgusta), in sklop II, ki zajema območje od mostu čez Bistrico do transformatorske postaje, ki stoji ob cesti, ki pelje v Loški Potok. Dela v okviru sklopa II naj bi se začela na začetku avgusta, kar sovпада z dopusti v sosednji državi Italiji, ko je na cestah najmanj tovornega prometa, saj specifika del pri obnovi in razširitvi mostne konstrukcije zahteva popolno zaporo mostu za krajši čas. Investicija bo predvidoma zaključena 15. novembra.

U ŠEDRSC' JE SPJ'T TRŽN' DAN, KE GRJEMO ZDAJ US'!

PIŠE: ERVIN SMISL

Kako hitro čas beži: kot bi bilo včeraj, ko smo si segli v roke in si ob koncu lanskega Tržnega dne rekli: »Zbogom, se vidimo spet ob letu!« In glej ga zlomka, leto je naokrog in Tržni dan se vrača, letos že trinajstič.

To je v Sodražici dan, ko Šedrzanke in Šedržani za en konec tedna stopimo skupaj, preden se začne dolgo, vroče poletje, in vsako leto sami sebi ter širni Sloveniji pokažemo, kdo smo in kaj zmoremo.

Čas, v katerem živimo, ni naklonjen sodelovanju. Vsak od nas ima mnogotere vsakodnevne obveznosti: služba, vodenje svojega posla, družina, otroci, dom ... Vse to nas vsakodnevno ovija v neki nevidni kokon individualizma; kot bi ne znali več živeti eden z drugim. Še ob večerih je nekdanje prijetno večerno druženje z okoličani zamenjal televizor, ki polni glave z različnimi informacijami, kako je pri nas vse narobe. In res je narobe, a predvsem zato, ker smo postali zgolj sokrajani, živimo pa po večini eden mimo drugega.

No, Tržni dan (ali širše Psoglavski dnevi) v Sodražici je gotovo korak v pravo smer, korak v smeri pravega sodelovanja in sobivanja. Veliko ljudi v Sodražici se vsako leto trudi, da ima naš Tržni dan obliko in čar, ki ga je mogoče okušati leto za letom.

Toda kot pri vseh stvareh je očem vidno le, kako vse lepo teče, in radi pridemo pogledat, kaj vse zanimivega se dogaja v Sod-

ražici v petek, soboto in nedeljo na Psoglavskih dnevih. Manj vidno pa je, kako vsako leto mesece pred tem praznikom v Sodražici nekateri pripravljajo program, se dogovarjajo z nastopajočimi, da je lahko končni rezultat zares pester in udeležbe vreden program.

Krešejo se mnjenja, padajo predlogi, izvirne ideje. Pogledaš okrog sebe in vidiš, kako se nekaj dni pred praznikom na trgu zbere na desetine fantov, ki s skupnimi močmi v parku postavijo praznični mlaj, visok, da mu leže ni videti konca. Ko je postavljen, takrat pa, ha ha, vsak mimoidoči ve, da se v Sodražici pripravlja nekaj velikega. Nadalje lahko vidiš, kako na predvečer praznika po Sodražici vse vrvi od krajanov in krajanek dobre volje, ki na trgu postavljajo osrednji šotor, oder, stojnice, razmeščene od mostu čez Bistrico pa vse do cerkve sv. Marije Magdalene ter na drugo stran Sodražice vse do Kostanjevega parka.

Sprehodiš se po glavnem trgu, naročiš pijačo, ki ti jo prinese »ta domača kelnar'ca«, Šedržanka, ki hoče prispevati svoj del in si na Tržni dan »opasa fjertah« in streže ... lahko bi ji zavidala marsikakšna poklicna natararica. Ne vidiš pa vseh neštetih ur Šedržank za štedilnikom in pečico, ko zavzeto pripravljajo dobrote, ki jih bodo na Tržni dan ponudile številnim mimoidočim. Ravno tako ne vidiš, kako se desetine roko-delcev doma pripravlja, da bodo v nedeljo

na Tržni dan s seboj pripeljali vse potrebno, da bodo lahko ljudem pokazali, kako se je v Sodražici nekdanj izdelovala suha roba.

To smo Šedržani in Šedržanke – na Tržni dan in zavoljo njega. Le da nas je to osrednjo prireditev v Sodražici še vedno premalo. Zato na tem mestu vabilo vsem, ki bi s svojim prispevkom lahko doprinesli, da bi naš Tržni dan postal še boljši, večji, pestrejši. Veseli bomo vsakogar, ki bi želel postati del tima za izvedbo Tržnega dne.

Letos bo vse tri dni še posebej pestro. Po ustaljeni navadi bodo vrtljak veselja v petek, 23. junija, zavrteli »ta mladi« z glasbenim večerom Psoglavska noč, ki se bo tudi letos odvijala na igrišču OŠ dr. Ivan Prijatelj Sodražica v pozdrav Tržnemu dnevju 2017 ter kot uvod in vabilo na vse, kar bo sledilo v soboto in nedeljo, ko se bo praznovanje razširilo na ves center Sodražice.

Človeku zastane dih, kaj vse je zrastle v letih od pionirjev zabavne in narodnozabavne glasbe v Sodražici na čelu z Ansambлом Franca Miheliča pa ansambli Impulz, Šepet, Pop Design, Botri ... Danes je mladih, ki ustvarjajo v Sodražici ali imajo tu korenine, toliko, da si človek težko vse zapomni. Posejano je bilo seme in obrodilo je mnogotere sadove.

Pridi tudi v soboto; na trg v Sodražici, kjer boš pričal pravemu vaškemu večeru, takemu kot nekoč, ko so naši predniki živeli, delali in se skupaj veselili. Tam bodo sodraški tamburaši, ki delujejo in navdušujejo že štiri desetletja, pa mladi sodraški gledališčniki gledališke skupine MKS.

V nedeljo pa nikakor ne smeš manjkati, ker bi zamudil/-a preveč pomembnih stvari.

Tam se bo zgodila povorka številnih sodelujočih posameznikov in skupin iz Sodražice ter širše okolice. Prav vsi izmed njih s svojim delom bogatijo družabno in kulturno življenje našega kraja.

Ponovno se bo bral razglas dovoljenja za tržni dan v Sodražici, ki ga je Sodražici že davnega leta 1752 podelila sama presvetla cesarica avstro-ogrske monarhije: Marija Terezija. Nato bo gospod župan Blaž Milavec po nekaj uvodnih besedah uradno razglasil, da je Tržni dan 2017 v Sodražici odprt.

Potem se bo začelo ... Samo če boš tam – na sodraškem Tržnem dnevju – boš lahko vse videl/-a in slišal/-a. Vabljen/-a!!

Pa ne pozabi s seboj prinesiti zvrhanega mernika dobre volje. Če ne veš, kaj je mernik, nič zato, te bodo o tem zagotovo poučili sodraški mojstri domače obrti.

ZA PSOGLAVSKO NOČ TUDI LETOS: 501 FEST

KJE? Igrišče za OŠ v Sodražici.

KDAJ? 23. 6. 2017 z začetkom ob 20.00.

KDO BO NASTOPILO?

Omar Naber, Don Mentony Band, Band 501, Rock Angeless.

VSTOPNINE NI! LEPO VABLJENI!

Band 501 in Mladinski klub Sodražica pripravljata 501 fest, ki bo v Sodražici že četrtrič nadaljeval tradicijo Psoglavskih noči. Na velikem odru se bo zvrstila izjemna kombinacija glasbenikov, ki bo nedvomno zadovoljila žanrsko raznolike želje vseh generacij. Večer bo otvorila mlada zasedba, ki se na glasbeno sceno vzpenja z imenom Rock Angeless, za njo pa bo na velikem odru nastopil ljubljenec ženskega občinstva in dvakratni zmagovalc Eme, Omar Naber. Za dobro zabavo bo poskrbel tudi Don Mentony Band z legendarnim »Buldožerjem«, Janezom Zmazkom - Žanom. A s tem se pestro dogajanje še ne bo končalo! Kot vsako leto bodo na oder stopili tudi organizatorji dogodka, fantje iz Banda 501. Letos pripravljajo Parni Valjak show, vse v želji, da sodraška Psoglavska noč (p)ostane največji glasbeni dogodek v širši regiji. Koncert podpirajo Občina Sodražica, TD Sodražica in drugi posamezniki. Lepo vabljeni tudi na sobotne in nedeljske dogodke v sklopu Psoglavskih dni. Vstopnine ni.

REFERENDUM O 2. TIRU UPOR PROTI RAZSIPNOSTI IN KORUPCIJI

PIŠE: JOŽE TANKO, POSLANEC SDS

Ne glede na vse pomisleke, ki so jih izražali predstavniki stroke in civilna javnost, je Cerarjeva vlada skozi državni zbor spravila zakon o drugem tiru. Ustanovila je posebno družbo 2 TDK, nanjo prenesla pristojnosti, z zakonom pa določila vire za poplačevanje investicije.

Za uzakonjeno vladno varianto sploh ni izdelan projekt za izvedbo, kar pomeni, da ga ni mogoče ovrednotiti, ker ni nobenih popisov del, pa tudi sama rešitev je zastarela (stara 20 let). Pred dnevi je poslanec SDS Ljubo Žnidar na seji DZ le dobil odgovor predsednika vlade Cerarja o tem, kolikšna je cena kilometra drugega tira. Cerar je dejal, da znaša cena 27 mio EUR/km. Za 27 kilometrov dolg odsek bi to zneslo 729 mio EUR. Postavlja pa se vprašanje, zakaj je vlada v zakon zapisala,

da bo znesek za dosegljivost znašal od 30 do 40 mio EUR letno v naslednjih 45 letih. To znese od 1350 mio EUR pa vse do 1800 mio EUR brez podražitev, tj. več del, valorizacij in drugih stroškov, ki se bodo priračunavali k temu znesku. Podobno kot pri elektriki, kjer je poraba še najmanjši del računa. Skrben, odgovoren gospodar česa takega zagotovo ne bi predlagal. Vsakemu normalnemu državljanu se takoj postavi vprašanje, za kaj in komu je namenjeno dvakratno ali trikratno preplačilo investicije in kateri kliki je namenjen vaš denar. Menim, da so bile take investicije z nedodelanimi projekti že do sedaj dovolj draga šola, pa naj gre za avtocestni program, TEŠ 6 ali druge projekte, da nam te vaje ni treba še enkrat ponoviti.

Zato vabim vse, ki vam je dovolj tovrstnega molzenja in obremenjevanja vaših žepov, da do 22. junija oddate podpis za razpis referendumu o drugem tiru.

DRŽAVA NAJ NOVOPOROČENIM PAROM PODARI SLOVENSKO ZASTAVO

PIŠE: LJUDMILA NOVAK, PREDSEDNICA NSI

Na začetku junija se je zgodilo kar nekaj dogodkov, ki zaslužijo komentar. Veliko razburjenja je povzročil katastrofalni požar v vrhniškem Kemisu, kjer so se številne pristojne institucije več kot očitno neustrezno odzvale na okoljsko katastrofo. Najbolj usodno je to, da Kemis očitno za take primere ni bil dovolj pripravljen. Nesrečo so pristojne državne institucije vzele premalo resno in niso usklajeno in učinkovito opozarjale ljudi na možne nevarnosti. Seveda so se vrhniški prebivalci zato čutili zapostavljene in ogrožene. Nesreča pa je tudi dokaz, da je treba tovrstne obrate z nevarnimi odpadki prostorsko umeščati čim bolj stran od naselij.

Zelo aktualna je tudi investicija podjetja Magna Steyr v občini Hoče - Slivnica. Po eni strani se seveda sliši obetavno, da nam ta investicija prinaša veliko delovnih mest, saj si želimo vlagateljev, po drugi strani pa država vendarle mora sprejeti takšno zakonodajo, da je to omogočeno vsem – in ne le tujim investitorjem. Na delovnih obiskih po Sloveniji velikokrat srečujemo prav podjetnike, ki želijo širiti proizvodnjo, a leta in leta ne dobijo dovoljenja za to. Država bi zato morala napeti vse sile, da čim prej vzpostavi enake pogoje za vse.

Žal še vedno govorimo tudi o prodaji banke NLB, ki bi jo morali prodati že zdavnaj. Popolnoma nepotrebno je, da je banka v državni lasti, saj s takim načinom prodaje samo izgublja vrednost. Žal spet prodajamo s figo v žepu (tako kot vsa druga državna podjetja) in ji s tem zmanjšujemo vrednost. Očitno pa so v ozadju tudi razni interesi, ko nekateri vplivneži nočejo izgubiti svojih bankomatov.

Drage sodržavljanke in sodržavljanji, v juniju praznujemo tudi dan državnosti, ko je naša država postala neodvisna. Ob tem prazniku vam želim, da bi še bolj ozavestili svojo ljubezen do domovine. Te ljubezni namreč v našem narodu kronično primanjkuje. Prav zaradi tega sem pristojnemu ministru predložila pobudo, da vsakemu paru kot darilo države na civilni poroki podarimo slovensko zastavo. Ta je namreč eden izmed najpomembnejših simbolov naše države in mislim, da bi zastavo morala imeti vsaka slovenska družina in jo ob državnih praznikih ponosno izobesiti.

Predhodna najava: DOPOLNJENA OSNUTEK SPREMEMB IN OBČINSKI PROSTORSKI NAČRT

Občina Sodražica obvešča, da se načrtuje javna razgrnitev in predstavitev dopoljenega osnutka sprememb občinskega prostorskega načrta (Odllok o spremembah in dopolnitvah Odlloka o občinskem prostorskem načrtu) takoj po pridobitvi mnenj nosilcev urejanja prostora o okoljskem poročilu, ki izkazuje celovito presojo vplivov na okolje predvidenih posegov v prostor z novelo OPN, predvidoma v avgustu oz. septembru letos. Javno naznanilo o javni razgrnitvi bo objavljeno v lokalnih javnih medijih, na občinski uradni spletni strani in oglasni deski.

MUZEJ RIBNICA V SODELOVANJU Z OBČINO SODRAŽICA

vabi na odprtje razstave
Druga koža,
ki bo v ponedeljek,
12. junija 2017, ob 19. uri
v dvorani OŠ Sodražica.

Razstava govori o razvoju spodnjega perila od konca 19. stoletja do danes. S svojimi zgodbami in spomini o oblačilih so jo soustvarili sogovorniki iz občin Sodražica, Loški Potok in Ribnica.

Razstava bo na ogled do 26. junija 2017, in sicer ob petkih od 17. do 20. ure, ob nedeljah od 9. do 12. ure ter na Tržni dan, 25. junija 2017, od 9. do 16. ure. Javno vodstvo po razstavi bo v četrtek, 15. junija 2017, ob 18. uri.

POLETNO ŠTUDENSKO DELO

PIŠE: EVA JANEŽ

Šolsko in študijsko leto se je za mnoge dijake in študente končalo oz. se približuje koncu. Nekatere morda še čakajo kakšni neporavnani računi v smislu popravnih izpitov ali izpitov v jesenskem izpitnem roku, vseeno pa mnogi veselo korakajo brezskrbnim poletnim počitnicam naproti. Pa bodo za vse ves čas le brezskrbne?

Po podatkih Agencije M servis se kar 60 % dijaške in študentske populacije vsako leto odloča za eno od oblik t. i. študentskega dela, največ povpraševanja po študentskem delu pa je predvsem v poletnih mesecih – junija, julija in avgusta. Takrat večinoma mladi nimajo več šolskih ali študijskih obveznosti in se tako odločijo, da bodo kaj zasluzili in privarčevali. Hkrati si je na tak način mogoče pridobiti tudi kakšne izkušnje in morebitne kompetence, ki bi bile kasneje lahko v pomoč pri iskanju redne zaposlitve. Dejstvo pa je, da se v poletnem času tudi v podjetjih poveča potreba po dodatni delovni sili, saj z dijaki in študenti pokrivajo potrebe med letnimi dopusti in ob večjem obsegu dela. Tako gre tu za obojestransko korist – mladi zaslužijo in dobijo izkušnje, podjetja pa prepotrebno delovno silo, ki jo potrebujejo le v omejenem obdobju leta.

Študentsko delo lahko opravlja vsak, ki je dopolnil 15 let in zaključil osnovnošolsko izobraževanje ter se vpisal na poklicno oz. srednjo šolo ali gimnazijo (torej dijaki), in študentje (redni in izredni). Na tak način lahko delajo tudi udeleženci izobraževanja odraslih, ki pa morajo biti mlajši od 26 let, ne smejo biti v rednem delovnem razmerju in ne morejo biti hkrati prijavljeni na Zavodu RS za zaposlovanje kot brezposelne osebe.

Za študentsko delo je poleg statusa dijačka ali študenta (potrebno je potrdilo o vpisu) nujna študentska napotnica, ki jo podjetju, v katerem se opravlja delo, izda eden izmed študentskih servisov, sicer se tako delo šteje kot delo na črno, kar je kaznivo. Ribniško-kočevsko področje (pa tudi druga) v veliki meri pokriva Agencija M servis, precej sta razširjena tudi e-Študentski servis in Adecco, napotnice pa izdajajo tudi nekateri manjši študentski servisi (če je posameznik včlanjen v študentski servis), ki za naše območje ne objavljajo prostih delovnih mest.

Praksa je taka, da podjetja oddajo ponudbe za študentsko delo na različne študentske servise, člani teh servisov pa se potem lahko prijavijo na te ponudbe. V tem času je na strani Agencije M servis, ki je trenutno edini študentski servis, ki pokriva

območje od Barja do Kolpe, preko 30 ponudb za delo v različnih dejavnostih – delo v proizvodnji in montaži, pomoč pri prodaji, strežbi, delo v kozmetičnem salonu, na bencinski črpalki, iskani so celo animatorji in reševalci iz vode. Oglasi se lahko spremenjajo vsak dan, zato je potreben čim hitrejši odziv.

Najnižja zakonsko določena urna postavka je 4,53 EUR/h bruto oz. 3,83 EUR/h neto. Neto izplačilo je tisti znesek, ki ga dejansko dobi dijak ali študent, razlika (15,5 %) pa se odvede kot prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, kar se od leta 2016 šteje tudi v pokojninsko dobo. Seveda so nekatera dela plačana tudi precej bolje, je pa to odvisno od tega, za kakšno delo gre, kakšen je delovnik, kakšne kompetence in odgovornost mora imeti posameznik, včasih pa tudi od samega delodajalca. Na strani e-Študentskega servisa svetujejo, naj se posameznik že pred začetkom dela z delodajalcem natančno dogovori o vseh pogojih dela – plačilu (npr. urna postavka, uvajanje, rok za plačilo ipd.), trajanju dela in morebitnih dodatnih zahtevah ali pogojih za opravljanje dela (npr. opravljen zdravniški pregled, izpit iz varstva pri delu ipd.). Dobro je tudi preveriti, ali je potencialni delodajalec morebiti na seznamu neplačnikov (seznam je objavljen na spletni strani). Na Agenciji M servis poročajo, da imajo na našem koncu za zdaj večinoma dobre poslovne izkušnje, saj pazljivo izbirajo poslovne partnerje. Vseeno pa je bolje vnaprej preprečiti morebitne spore in nesoglasja, če je to mogoče; če do njih kljub vsemu pride, navadno vmes poseže prav študentski servis, ki jih poskuša čim hitreje in uspešneje razrešiti.

Večina delodajalcev pri iskalcih zaposlitve (tudi če gre le za študentsko delo, ki pa ga ne gre podcenjevati) zelo ceni osebni pristop, saj s tem posameznik pokaže interes in motiviranost za neko delovno mesto. Vsak, ki si bo resnično želel delati, bo poslal prošnjo, poklical ali se (še bolje) osebno ogledal v nekem podjetju. Vlado Milavec, šef podjetja Papiros, d. o. o. (Bistro Ž, Megabar, Event), pravi, da je zainteresiranost oz. veselje za delo bistveno, saj se takoj vidi, ali študenta določeno delo veseli in si hoče z opravljanjem tega dela izboljšati finančno stanje ali pa dela le zaradi prisile staršev oz. okolice – delo takega študenta je čisto nekaj drugega in se direktno odraža pri strankah. Poleg tega številni delodajalci poudarjajo tudi kompetence, kot so organiziranost, komunikativnost, zanesljivost, delavnost in sa-

moiniciativnost, saj iščejo mlade, ki so željni znanja in se radi učijo novih stvari ter jim ni težko opravljati različnih del.

Nekatera podjetja imajo različne pogoje, o katerih se je treba prej pozanimati – tako je npr. za delo v strežbi nujna polnoletnost, ponekod tudi opravljen tečaj HACCAP, na nekaterih delovnih mestih je treba imeti opravljen vozniški izpit B-kategorije, zdravniški izpit in izpit iz varstva pri delu ter požarnega varstva ipd. Ponekod je potrebna izobrazba določene smeri (npr. tehnična smer, gostinstvo, administracija ipd.), iščejo le kandidate določenega spola ali pa so potrebne določene predhodne izkušnje. Vse to je treba preveriti pred začetkom dela, da ne pride do kasnejših težav.

Treba se je zavedati, da je delo težko najti kar čez noč, zato ga je (čeprav samo za čas poletja) smiselno iskati čim prej. Včasih je potrebne precej potrpežljivosti, a z vztrajnostjo in s trdim delom lahko vsak najde delo, ki ga veseli in ki ustreza njegovim željam. Konec koncev je vsaka izkušnja dobra izkušnja, iz katere se je mogoče kaj naučiti, čeprav morda na prvi pogled ni videti tako. S študentskim delom lahko posameznik nase prevzame del odgovornosti za svoj prihodnji razvoj, saj s tem vstopa v »svet odraslosti« in si nabira (pre)potrebne izkušnje za naprej – četudi ne nujno na področju dela, ki si ga nekoč želi opravljati, so izkušnje s kakršno koli vrsto dela dober pokazatelj njegove angažiranosti in delavnosti. Vsaj delna finančna samostojnost pa je navsezadnje tudi dober prvi korak k celostni samostojnosti in neodvisnosti od drugih.

Seznam nekaterih podjetij, ki iščejo dijake in študente za poletno študentsko delo:

- Komunala Ribnica, d. o. o.
- Ertl Glas Steklo, proizvodnja stekla, d. o. o.
- Fragmat, d. o. o., Sodražica
- Zadružni bar Sodražica
- Market Sodražica
- Bistro Ž
- Fipis, d. o. o.
- Inles, d. o. o.
- Cementni izdelki Zobec, d. o. o.

Prosta delovna mesta je treba osebno preveriti, saj obstaja možnost, da so že zasedena. Več prostih delovnih mest je objavljenih tudi na spletni strani Agencije M servis (www.mservis.si). Tam si je možno tudi urediti status člana njihovega servisa, več informacij pa nudijo tudi po telefonu (031 368 993 ali (01) 8950 630) ali osebno na sedežu servisa v Kočevju (Trg zboradposlancev 10).

200 LET JAVNE ŠOLE V SODRAŽICI

PIŠE: MAJDA KOVAČIČ CIMPERMAN, OŠ DR. IVAN PRIJATELJ SODRAŽICA

V sredo, 24. maja 2017, je potekalo slovesno praznovanje 200-letnice javne šole v Sodražici. Šolski dan je potekal drugače kot običajno. V sklopu praznovanja smo obiskovalce povabili na dan odprtih vrat, na ogled razstave Šolstvo v Sodražici skozi čas in na slovesno prireditev ob 200-letnici javne šole v kraju.

Obiskovalci so si lahko v vseh prostorih šole ogledali pouk nekoč in danes. Pripravili smo obširno razstavo na temo Šolstvo v Sodražici skozi čas. Ob 17.30 se je v športni dvorani začela osrednja prireditev, na kateri so nastopili učenci naše šole s pevskimi, glasbenimi, plesnimi in dramskimi točkami, komorni ansambel GŠ Ribnica ter tenorist Aljaž Vesel, nekdanji učenec sodraške šole. Ob praznovanju častitljivega jubileja smo se sprehodili skozi čas, ko so šolske klopi napolnili prvi učenci, ko se je razlegal otroški smeh in mladostna razigranost tudi izven šolskih prostorov, in vse do današnjih dni. Ob tej priložnosti smo pripravili tudi zbornik, ki zajema kronološki pregled dvestotih let javnega šolstva.

S slovesnim praznovanjem 200-letnice javne šole smo se na poseben način spomnili davnega leta 1817, ko je pod okriljem prvega potrjenega in izprašanega učitelja Petra Bartola začela v Sodražici delovati javna osnovna šola, ki jo danes poznamo pod imenom Osnovna šola dr. Ivan Prijatelj Sodražica. To ime je dobila pred 45 leti, ob slovenskem kulturnem prazniku leta 1972.

Tenorist Aljaž Vesel, nekdanji učenec šole

Harmonikar z gledališke skupine učencev POŠ Sv. Gregor

V počastitev tega častitljivega jubileja smo na šoli pripravili dan odprtih vrat za obiskovalce. V vseh učilnicah sta potekali dve šolski uri pouka. Nekateri učitelji so pripravili pouk, kot je potekal nekoč. Učenci so šivali punčke in žoge iz cunj, mošnjičke, risali vzorčke na lesene deščice, kukali v babičino skrinjo, spoznavali stare slovenske igre, izdelovali slovar starinskih besed, prepevali pesmi iz časov naših babic in prababic, se igrali stare otroške igre ter plesali stare slovenske ljudske plesne. Pri gospodinjstvu so učenci pripravljali zdrave napitke in prigrizke, ki so jih obiskovalci lahko poskusili. V likovni delavnici pa so nas učenci preko glasbe popeljali do likovnega muziciranja. Imeli smo priložnost videti izdelovanje knjig rož ter pisanje s črnilom ter se preizkusiti v kaligrafiji. V nekaterih učilnicah pa je potekal sodoben pouk s pomočjo sodobne računalniške tehnologije ter poskusi z modernimi pripomočki ali pa nenavadnimi kemijskimi snovmi. Učenci in obiskovalci so se lahko preizkusili tudi v številnih miselnih igrah in matematičnih ugankah. Med obiskovanjem pouka po učilnicah v vseh treh nadstropjih so si obiskovalci lahko ogledali tudi videoposnetke iz življenja in dela šole, posnetke fotografij in razstavo, ki je prikazovala šolstvo v Sodražici skozi čas. Že pri vходу so nas pričakale stara učilnica z raznovrstnimi starimi učbeniki in zvezki ter vitrine z zapisi šolskih kronik ter starimi naznanili, izpričevali, vpisnicami, odpustnicami. Na starin-

ski učiteljevi mizi so nas pričakali dnevnik z zapisi izpred več kot sto let, črnilnik in palica. Med starimi učbeniki in zvezki so bile tudi male črne tablice za pisanje, koščki krede in drugi pripomočki. V knjižnici je bila razstava starih časopisov, revij in prvih šolskih knjig. Seznanili smo se tudi s preteklim knjižničnim redom in prebrali misli pesnikov in pisateljev, ki so učence

Pisanje slovarja starinskih besed s črnilom kot nekoč

Če so otroci zraven,
se skoraj vedno dogaja nekaj
izjemnega. Otroška energija je
tista, ki dela čudeže.
(Tomaž Mihelič)

Zahvala

Osnovna šola dr. Ivan Prijatelj Sodražica se iskreno zahvaljuje vsem, ki ste na kakršen koli način pomagali in sodelovali pri slovesnem praznovanju 200-letnice javne šole v Sodražici.

Iskrena hvala tudi vsem, ki ste se odzvali našemu povabilu in praznovali skupaj z nami.

Majda Kovačič Cimperman, prof.

šole obiskali v zadnjih desetih letih. Razstavili smo tudi predmete in zapise delovanja Pionirske organizacije, Mladinske organizacije, organizacije Mladi gasilec ter stare izvode šolskega časopisa Odmevi iz naše doline. Pozabili nismo niti na tehnične pripomočke, avdiovizualna sredstva, instrumente, glasbila itd., ki so se pri pouku uporabljali nekoč.

Po dveh urah spremljanja pouka in ogledu razstave pa je sledila osrednja prireditev v počastitev 200-letnice javne šole. Prireditve so pripravili učenci matične šole, učenci Podružnične šole Sv. Gregor in komorni ansambel Glasbene šole Ribnica v sestavi sodrških učencev in pod mentorskim vodstvom profesorjev. V posebno veselje in čast nam je bilo, da se je povabilu odzval in nastopil na prireditvi tudi nekdanji učenec sodrške šole, tenorist Aljaž Vesel, ki glasbeno ustvarja, se izpopolnjuje in živi v Švici. Uro in pol trajajoči kulturni program nas je z besedno, pevsko, glasbeno, plesno in dramsko umetnostjo popeljal skozi različna obdobja šolanja v sodrški dolini ter poskušal na edinstven način povezati njeno preteklost, sedanjost in prihodnost. Prireditve smo slovesno zaključili s prihodom dvestote generacije prvošolčkov na oder ter s skupno pesmijo Srečen je, kdor glasbo rad ima.

Prireditve so se poleg učencev, staršev in zaposlenih udeležili tudi župan občine Sodražica Blaž Milavec, podžupan občine Sodražica Andrej Pogorelec, poslanec državnega zbora Jože Tanko, direktor direktorata za vrtce in osnovno šolstvo na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport Gregor Mohorčič, predstojnica ljubljanske območne enote Zavoda za šolstvo Brigita Rupar, svetovalka Zavoda za šolstvo Irena Simčič, predstavniki Pedagoške fakultete Ljubljana, svetniki Občine Sodražica in nosilci drugih občinskih funkcij, župani in predstavniki sosednjih občin, direktorji javnih zavodov, ravnateljice in ravnatelji sosednjih osnovnih šol in vrtcev, nekdanje

Drugošolci izdelujejo knjigo rož

ravnateljice in ravnatelji šole, nekdanje učiteljice in učitelji sodrške šole ter drugi nekdanji zaposleni, številni občani ter drugi obiskovalci.

Po prireditvi je za vse učence sledil razrez slavnostne torte in veselo praznovanje v dvorani šole. Za vse obiskovalce, ki so lahko še enkrat z veseljem pokukali v svoje nekdanje učilnice in se sprehodili skozi razstavo, pa je sledilo druženje ob kavi, prigrizkih in pecivu v jedilnici šole, kjer smo skupaj obujali spomine na šolske dni v sodrški šoli.

Ob tem pomembnem jubileju smo na šoli izdali Zbornik – 200 let Javne šole Sodražica, v katerem smo zajeli kronološke zanimivosti javnega šolstva v Sodražici od prvih začetkov do današnjih dni.

Ob pripravah na slovesno praznovanje 200-letnice javne šole, ob pripravi razstave in zbornika, ob prebiranju starih šolskih kronik in drugih zapisov, ob zbiranju starih dokumentov in pogovorih z nekdanjimi učenci, nekdanjimi učitelji in drugimi zaposlenimi smo zaznali, koliko bogatih idej in znanja je že vzkliklo na sodrški šoli. Utrip življenja in dela šole nekoč je bil drugačen kot danes. Skozi dve stoletji se je marsikaj spremenilo. Šola se je selila iz ene zgradbe v drugo, vse do današnje stavbe, ki je bila zgrajena pred 68 leti, večkrat obnovljena, z dograjeno novo športno dvorano in jedilnico v letu 2012 ter energetsko sanirana v letu 2014. V dvestotih letih so iz ene učilnice zrastle številni šolski zidovi, pa ne samo zidovi, rastle so tudi znanje, ustvarjalnost, modrost ...

In delček tega smo želeli prikazati in podeliti z vsemi prisotnimi ob slovesnem praznovanju 200-letnice javne šole.

Šolska glasbena skupina

Voditelja prireditve Petra in Nejc ter Maks pri pouku nekoč

Skupina kuharske delavnic, ki je pripravljala stare jedi in napitke

LOJZE LUŠIN

– UČITELJ IN ČLOVEK Z VELIKO ZAČETNICO

PIŠE: CVETKA VESEL, FOTOGRAFIJE: IZ DOMAČEGA ALBUMA

Lojze Lušin (1890–1969), po domače Grdinov Lojze, je bil po poklicu učitelj. V življenju je opravljal še druge pomembne funkcije: bil je upravnik šole, sadjar, čebelar, občinski odbornik, družbenopolitični delavec, organizator pri obnovi porušene Sodražice in gradnji nove šole, predvsem pa dober človek. Glavna pričevalka o njegovem življenju in delu je hči Marija Grilec ob pomoči sina Bojana. Njuno vedenje so dopolnili še Zmaga Mohorič, nečakinja njegove druge žene, in številni krajanjani.

Lojze Lušin izhaja iz znane Grdinove družine v Sodražici. Doma so se ukvarjali s kmetijstvom, ob Bistrici so imeli tudi žago. Rodil se je kot tretji od petih otrok. Starši so poskrbeli za njegovo izobrazbo in ga poslali na šolanje. Postal je učitelj in poklicno pot začel v Božakovcih v Beli krajini. Med prvo svetovno vojno se je kot vojak v avstro-ogrski vojski bojeval v Galiciji in na drugih bojiščih.

Poročil se je s sosedovo hčerko, Marijo Kovarič, Županovo po domače. Imela sta štiri otroke: Vlada, Lojzeta, Iva in Marijo. Sin Ivo je že kot otrok umrl za meningitisom. Lojze je učiteljsko službo nadaljeval v Braslovčah, kmalu je postal tudi upravitelj na osnovni šoli, pa vodja obrtno-nadaljevalne šole, tajnik kmetijske, sadjarske in čebelarke podružnice, starosta Sokola in občinski odbornik. Z vso energijo in vnemo se je posvetil svojim nalogam. Iz Braslovč je bil leta 1939 premeščen na osnovno šolo v Ljutomeru, kjer je doživel še eno tragedijo, ko mu je umrla tudi žena Marija.

Po kapitulaciji Jugoslavije so ga ujeli Nemci in odpeljali v ujetništvo v Nemčijo. Po vrnitvi je preživel grozote vojne še v italijanskih taboriščih. Njegovi otroci so se zatekli k starim staršem v Sodražico. Ob začetku šolskega leta 1941/42 sta oba fanta odšla v šolo v Ljubljano, hčerka Marija pa v zasebno dekliško šolo v Šmihel pri Novem mestu. Sin Lojze je nato odšel v partizane in leta 1943 padel. Vlada so Italijani zaradi protifašistične propagande obsodili na

15 let ječe. Po kapitulaciji se je vrnil iz ječe v Firencah in odšel v partizane. Tudi on je tik pred osvoboditvijo padel. Smrt še dveh sinov je Lojzeta zelo prizadela. S hčerko Marijo sta ostala sama.

Po vrnitvi iz taborišča je Lojze ostal v Sodražici in se posvetil učiteljevanju, kolikor je bilo mogoče. S hčerko je stanoval pri sorodnikih Pirčevih, ker je bila večina hiš požganih in porušeni. Tudi stara šola je pogorela, zato je bil pouk na različnih lokacijah. V Posojilnici so bili razredi združeni od petega do osmega in te je poučeval Lojze Lušin. Tik pred koncem vojne je bil pouk začasno prekinjen, zato pa so osvoboditev temeljito proslavili. Lojze je takrat postal upravnik šole in v tem letu ter naslednjih je imel številne govore, ki so spodbujali ljudi k delu in poštenosti. Poudarjal je, da je treba poskrbeti za obnovo kraja, za lepšo prihodnost otrok, za gradnjo nove šole. Znan je bil po tem, da je vedno govoril na pamet, da so bili njegovi govori premišljeni in prepričljivi. Skupaj z drugimi krajanjani je organiziral delovne akcije, tudi za šolsko mladino, ter udarniško delo in Sodražica je rasla iz ruševin. Trudil se je, da bi življenje postalo prijetno za vse.

Z veliko mero vztrajnosti so lokalne

oblasti pri okrajni komisiji dosegle, da se je začela gradnja nove šole. Vidno vlogo pri izgradnji sta imela tako Lojze Lušin kot Stane Vesel. Že oktobra 1949 je bila slovesna otvoritev šolskega poslopja, ko je Lojze Lušin slovesno izročil ključne šole upraviteljici Dori Ivanc. Poleg rednega pouka je poučeval tudi sadjarstvo; starejši znajo še vedno obrezovati in cepiti sadno drevje tako, kot jih je naučil. Leta 1952 se je po 42 letih delovne dobe upokojil.

Ponovno se je poročil, in sicer z učiteljico Štefanijo, rojeno Arko. Na ruševinah dveh Grdinovih hiš si je zgradil novo hišo. Tudi po upokojitvi je ostal aktiven član družbe. Oskrboval je čebelnjak Kmetijske zadruge v Malem dovcu in urejal sadovnjak, ki ga je že davno zasadil svojemu tastu. Kasneje, ko je težko hodil, so mu pomagali bližnji otroci in ob tem jih je marsikaj naučil. Bil je tudi lovec in skupaj z drugimi lovci skrbel za lovišča v okolici. Nekoliko kasneje, ko so domačini iskali boljši zaslužek na delu v Nemčiji, je številnim v nemščini pisal prošnje in urejal vize za delo.

Generacija njegovih učencev, ki so stari okoli osemdeset let, se ga še vedno rada spominja. Ostal jim je v spominu kot odličan učitelj. Naloga učitelja je, da najde pot do učenca, da ga razume in sprejme, učenec pa mora v učitelju videti osebo, ki ji zaupa. Lojze spada v tisto generacijo učiteljev, ki so ustvarjali zgodovino šolstva, na temelju katere se današnja šola lahko dopolnjuje.

Mar ne zasluži, da je njegova življenjska pot zapisana?

OPRAVIČILO (tiskarski škrat)

V 105. številki Suhorobarja, marec – april 2017, je na strani 10, pri članku Biti ali ne biti član društva, prišlo do napačne navedbe avtorice članka. Avtorica članka je Eva Janež in ne Jasna, kot je bilo napačno napisano. Evi in Jasni se opravičujemo.

Uredništvo Suhorobarja

ŠOLSKI IZLET

Bila sem v petem razredu osnovne šole, vendar smo bili v enem razredu vsi učenci od petega do osmega razreda. Učil nas je moj ata, Lojze Lušin. Pouk je potekal v sodraški Posojilnici. Šola je bila namreč požgana. Neke noči so jo požgali partizani, ker so se bali, da bi imeli v njej okupatorji postojanko. Klopi in drugo šolsko opremo so zvozili na Grdinovo žago. Takrat si je moj oče – učitelj obljubil, da bodo po vojni zgradili novo šolo, in obljubo je tudi držal. Veliko lesa, tudi macesne, so posekali v Grdinovih gozdovih in jih porabili pri gradnji šole.

Vojne je bilo konec, pouka pa še ne. Nekega dne nam je učitelj povedal, da bomo šli na šolski izlet.

Naslednje jutro smo odšli na izlet. Peš smo jo mahnilo v Kadice. Čez Sedlo v Globel in proti Podklancu. Ata je vedno zelo hitro hodil. Nekateri smo ga dohajali, drugi ne. Zato se je naša procesija raztegnila v dolgo kačo. Hodili smo ob vodi in utrujeni prišli do Matetovega mlina pod Kadicami. Ata nam je pokazal »škofka«, ki stoji visoko nad mlinom. To je kamniti osamelec, ki spominja na postavo s škofovo kapo, zato ima tako ime.

Pot nas je vodila desno od mlina v hrib. V soteski nas je čakalo presenečenje. Vsaj zame je bilo popolno. Voda se je prelivala iz ene »kadic« v drugo. Mali slapovi in kadicice so bili nanizani kot ogrlica. Voda je bila bistra in hladna. Kjer je bil potok širši in globlji, so bile narejene brvi. Držala sem se ata, in kjer sem se bala, me je prijel za roko in mi pomagal. Takrat sem izvedela, da so Kadice Grdinove. Ata mi je pripovedoval, da sta s profesorjem Trostom (bil je profesor risanja in zemljepisa na nižji gimnaziji v Ribnici; na steno v gostilni pri Kaprolu je narisal »živalsko svatbo« – morda je še tam?!) načrtovala, da bo tu nekakšen park, kako bodo uredili okolico itd. No, iz tega ni bilo nič, ker so nam Kadice vzeli (agrarna reforma) ...

Smreke v okolici kadic so bile redke, ker je zemlja plitva. Bilo pa je obilo podrasti in v njej smo iskali »rododendrone« z malimi rožnatimi cvetovi.

V mlinu pri Matetovih je ata dobil hlebec kruha, ki nam ga je razdelil, zraven pa smo pili bistro vodo iz Kadic. Okoli poldneva smo se odpravili proti Sodražici. To je bil moj prvi in zadnji izlet v osnovni šoli. Morda se ga kdo od sošolcev še spominja.

Kadice so ostale v mojem srcu. Seveda nimajo materialne vrednosti, a vrednosti je več vrst, ali ne?

MARIJA GRILEC, ROJENA LUŠIN

TEK NA DOLGE PROGE

PIŠE: TADEJA TOPOLNIK

Letos je priznanja za opravljeno bralno značko na OŠ dr. Ivan Prijatelj podelil mladinski pisatelj, glasbeni urednik, ultramaratonec, soavtor slikanic in stripov ter sodivatelj televizijske oddaje Žiga Gombač. V knjigah se podpisuje Žiga X. Gombač, inicialka X. pa simbolizira njegov samosvoj karakter, ki ga spremlja že od ranih nog.

Pri začetkih njegovega ustvarjanja je glavno vlogo odigrala njegova učiteljica slovenščine na OŠ Prežihov Voranc v Ljubljani, kjer je kasneje nadaljeval šolanje na Gimnaziji Jožeta Plečnika. Učiteljica slovenščine je odkrila njegov talent, ko je poslala njegov spis na literarni natečaj in je na presenečenje obeh osvojil prvo nagrado. Žiga Gombač je tako že kot osnovnošolec okusil svojih pet minut slave, ko je pred nabito polno dvorano Cankarjevega doma prebral zmagovalni spis. Po slavnostnem dogodku mu je učiteljica dejala, da je opisani dogodek zanj pomembna življenjska prelomnica, ker se mora odločiti: ali bo izbral težjo pot in razvijal svoj talent ali ga bo zakopal ter vse življenje zaradi tega v sebi čutil neko praznino. Žiga Gombač je izbral pot mladinskega pisatelja, ki pa ni bila brez trnja. Večkrat je naletel na zaprta vrata, saj založbe, ki jim je pošiljal svoja dela, na začetku njegove pisateljske kariere niso želele objaviti njegovih del, češ da je še premlad, nepoznan ipd. Znan slovenski pregovor pravi: »Kdor hoče, zmore.« Navedeni pregovor vsekakor še kako drži za Žigo X. Gombača, ker je vztrajno trkal na vrata različnih založb in jim pošiljal svoja dela ter na koncu uspel stopiti na knjižni piedestal ob bok drugim sodobnim slovenskim mladinskim književnikom.

Danes ni več nepopisani list, ampak zvezda v zenitu. Izbral je tek na dolge proge, saj ima za sabo veliko kilometrino tako v pisanju zgodb – njegov opus šteje že več kot 178 pravljič, pesmic in stripov za otroke – kot v količini pretečenih kilometrov, saj se je udeležil 100-km maratona po ZDA. Predstavljajte si, da ves dan tečete skozi kraje, kjer v vsakem trenutku lahko uzrete ... npr. klopotačo! Vtise s tega izjemnega podviga so trije tekači, prijatelji, to so: Žiga Gombač, Boštjan Videmšek in Samo Rugelj, prelili na papir in izdali potopisni roman Ultrablues.

Ko nas je obiskal na naši šoli, nam je v svojem nastopu skušal orisati glavne točke na poti do mladinskega pisatelja. Iz njegovega zanimivega pripovedovanja, ki so mu učenci naše šole zelo pozorno prisluhnili, smo lahko razbrali, da dobrega pisatelja na prvem mestu odlikuje vztrajnost, na drugem mestu pa je gotovo čas, ki ga moraš biti pripravljen posvetiti pisanju, če hočeš ustvariti kakovostno knjigo. Za ta plemeniti cilj so potrebne številne ure sedenja, razmišljanja v samoti oz. v družbi z besedami, medtem ko se drugi veselo zabavajo na različnih rojstnodnevnikih zabavah, piknikih ipd. Čeprav si naš gost kot otrok niti v sanjah ni predstavljal, da bo nekoč obiskoval slovenske šole in otrokom pripovedoval o svojem pisateljskem delu, je srečen, da je izbral to težko, a lepo življenjsko pot, in meni, da bi mu brez pisanja vedno nekaj manjkalo.

IN KAKO SO NJEGOV OBISK DOŽIVLJALI UČENCI 8. RAZREDA?

«Bralna značka mi je bila zelo zanimiva, Žiga Gombač je bil zelo zabaven. Všeč mi je bilo tudi to, da so njegove življenjske zgodbe iz osnovne šole podobne našim.

Ela Maxine Košir, 8. a

«Žiga Gombač je bil zelo zanimiv, ima veliko dogodivščin, bil je zelo zabaven.

Aneja Kavov, 8. a

«Gost je bil zelo zanimiv. Opisal je svoje življenje in veliko dogodivščin.

Alen Mohar, 8. a

«Bil je zelo zanimiv in zabaven. Povedal nam je veliko svojih dogodivščin in da si vsak dan naredi zanimiv.

Staša Arko, 8. a

«Zelo mi je bilo všeč. Vse zgodbe je pripovedoval zelo zanimivo. Všeč mi je bilo, da je povedal tudi kakšno šalo in nas vse nasmejal.

Eva Adamič, 8. a

«Podelitev bralne značke je bila zanimiva in zabavna.

Nina Gornik, 8. a

KMETIJSKI KROŽEK PRVO LETO PRESEGEL VSA PRIČAKOVANJA

PIŠE: ERNEST PIRNAT, MENTOR KMETIJSKEGA KROŽKA
OŠ SODRAŽICA

Interesna dejavnost kmetijski krožek je bila vzpostavljena na pobudo peščice učencev, ki so pred časom izkazali interes, da bi se na šoli organiziral izbirni predmet s kmetijskimi vsebinami. Lansko jesen se je krožku pridružilo število učenek in učencev, ki je preseglo pričakovanja. Skupaj 32 članov je sodelovalo pri različnih opravilih.

Marca smo začeli s spomladanskim sklopom aktivnosti. Najprej smo se v notranjih prostorih udeležili raznih delavnic priprave kmečkih jedi in zelišč. Pri kuharski delavnici smo prisluhnili mentorici Maji Žitnik. Pri delavnici o žitih smo oblikovali in pekli slastne »kifličke«, katerih pripravo sta nam prikazali gospe Marija Levstek in Martina Pirnat. Veseli smo, da smo lahko že prvo leto delovanja te dejavnosti gostili priznana sadjarsko strokovnjakinjo Alenko Caf, ki je na štirih šolskih drevescih in na manjšem sadovnjaku v kraju prikazala osnove sadjarskih rezi ter nas seznanila z nekaterimi posebnostmi sadnih vrst. Ob tej priložnosti nas je obiskal tudi gospod Janko Debeljak, ki je pristojen za sodraško območje na državni kmetijski svetovalni službi. Pohvalil je naša prizadevanja in bil presenečen nad odzivom udeležencev krožka.

V nadaljevanju smo več dela opravili na šolskem vrtu, kjer smo zasadili različne vrste zelenjave in zelišč v visokih gredah. Upoštevali smo priporočena vrtnarska načela dobrih in slabih sosedov. Večino sadik nam je zagotovila mobilna učiteljica iz kočevske OŠ Ljubo Šercer Valerija El Habashy, ki nas obiskuje dvakrat tedensko. Rast je uspešna in pri zalivanju nam je prve tedne pomagalo tudi vreme. Ker pa je med člani med letom »padlo« kar nekaj zanimivih idej, kako bi še dodatno uredili šolski vrt, smo se odločili, da eno izmed njih realiziramo. S pomočjo hišnikov Srečka Benčine in Boštjana Perovška ter zunanjega sodelavca Jožeta Arka smo ob južnem vnožju objekta športne dvorane uredili terase in zasadili jagode. Del sadik jagod nam je zagotovila čistilka Marina Vesel. Ob terasah smo preostanek zemlje nasuli še za naravno igrišče bučk plezalk. Vse skupaj smo dobro pognojili z gnojno zemljo in zaščitili z naravno zastirkro (pirino slamo). Predelan gnoj in slamo je daroval gospod Jože Pirnat.

Člani krožka smo veselo obiskali še nekaj domačij v šolskem okolišju. V Sodražici smo si pri družini Čampa ogledali konje. Pri Andoljškovih smo spoznali različne vrste perutnine. Odšli smo še na manjši pohod do domačije Brinšek v Zamostcu, kjer smo spoznali rejo ovac. V maju, ko čebelar opravlja razna opravila, smo se odpravili še na Hudi Konec, kjer nam je gospod Jože Škulj nazorno in zavzeto predstavil čebelnjak in čebelarjeva opravila. Gospod Jože je nekaj dni pred tem na šolo prinesel dve sadiki divjih češenj, ki smo jih članice in člani kmetijskega krožka zasadili na zelenico pred prostorom šolskih hišnikov. Sadiki je podarila Čebelarstva zveza Slovenije v sodelovanju z Zavodom za gozdove. Ob tej priložnosti iskrena hvala vsem, ki ste si ne-sebično vzeli čas in bili na svojih domovih pripravljene gostiti članice in člane kmetijskega krožka. Hvala tudi vsem gostom, ki ste otrokom posredovali razna znanja in veščine. Kot mentor pa sem posebno hvaležen članicam in članom krožka, saj ste se odrezali kot delovna, motivirana in samoiniciativna skupina. Spremljal sem napredek delovne vzgoje vsakega udeleženca krožka. Presenečen sem nad pripravljenostjo in odzivnostjo, ki ste jo pokazali skozi celo šolsko leto. Dejstvo je, da takšnih aktivnosti v slovenskem šolskem prostoru manjka. Če bo mogoče, bomo v prihodnje ponudili kmetijske dejavnosti tudi mlajšim učencem in otrokom iz vrtca.

OBISK POLICIJSKE POSTAJE IN POHOD V RIBNICI

PRIPRAVILI: TADEJA KORELC

V aprilu so se otroci iz skupin Levčki in Medvedki skupaj z vzgojiteljicami z avtobusom odpeljali v Ribnico. Levi so si ogledali Policijsko postajo Ribnica, Medvedki pa so se z otroki iz skupine Bobri iz ribniškega vrtca odpravili na pohod.

Zelo smo bili veseli, saj nam je župan že drugo leto zapored omogočil avtobusni prevoz, tako da smo se brez skrbi odpravili na izlet. Na policijski postaji so otroci zelo uživali. Policist Toni nam je razkazal policijski kombi in avtomobil ter nas razveselil z obljubo, da nas še v tem šolskem letu pride obiskat s policijskim motorjem. Ogledali smo si tudi vso policijsko opremo in navdušenje je bilo veliko. Po ogledu policijskih prostorov, še posebej celic, pa so otroci obljubili, da se tja ne bodo več vrnili.

Zahvaljujemo se županu, ki je poskrbel, da smo lahko šli v Ribnico, ter policistu Toniju Vidmarju, ki nam je prijazno in na zelo zanimiv način razkazal in razložil prav vse, kar nas je zanimalo.

V VRTCU SO NAS OBISKALI GASILCI

PIŠE: MIRJAM PETERLIN, DIPL. VZGOJITELJICA PREDŠOLSКИH OTROK, FOTOGRAFIJE: ARHIV VRTCA

Tudi v letošnjem šolskem letu so se gasilci PGD Sodražica prijazno odzvali našemu povabilu in nam v vrtcu nazorno predstavili svoje poslanstvo.

V četrtek, 6. aprila 2017, sta nas v vrtcu obiskala gasilca, Peter Marolt in Simon Levstek. Na igrišču vrtca sta nam predstavila gasilsko vozilo z vso pripadajočo opremo, gasilsko obleko in nam demonstrirala gašenje požara z vodo in gasilnim aparatom.

Tako kot vsako leto so gasilci tudi letos pri otrocih vzbudili veliko zanimanja in navdušenja. Otroci so navdušeno sodelovali v pogovoru o požaru, gašenju, reševanju, številki 112. Starejši otroci so z veseljem poprijeli tudi za cev in se preizkusili v špricanju z vodo, najmlajši pa so bili najbolj navdušeni nad sireno in utripajočimi modrimi lučmi.

Za obisk in nazorno predstavitev se otroci in strokovne delavke vrtca gospodoma Petru Maroltu in Simonu Levstku iskreno zahvaljujemo in si tudi v prihodnje želimo takšnega sodelovanja.

KRAJ, V KATEREM ŽIVIMO

PRIPRAVILA: TADEJA KORELC

Najstarejši otroci iz vrtca so zelo radovedni. Zanima jih zares veliko stvari. V marcu smo se odločili, da bomo malo bolj spoznali občino, v kateri živimo – Sodražico.

Med pogovori smo ugotavljali, katere vasi sodijo v našo občino, katere dejavnosti so značilne za naš kraj, katera društva imamo in podobno. Nato smo se odpravili na sprehod. Opazovali smo, kaj vse je v našem kraju: različne ustanove, lokali, trgovine, tovarne in podobno, ter si ogledali pokrajino okoli nas. Opazili smo tudi zastavo.

Odpravili smo se tudi na Strmco in si svoj kraj ogledali z višine ter ga nato še narisali. Ker se je otrokom zdelo risanje v naravi zelo zanimivo, smo to ponovili. Drugič smo se s papirjem in ogljem odpravili v park in risali Psoglavca. Pred tem smo seveda prebrali pravljičico o nastanku Sodražice.

Med raziskovanjem smo želeli dobiti zemljevid Sodražice. Pisali smo županu in ga prosili, naj nam enega podari. Zelo prijazno nas je povabil na občino, kjer sta nas s sodelavko Petro Marn pogostila in odgovarjala na naša vprašanja. Poleg zemljevidov nam je gospod župan podaril tudi veliko druge literature na temo, ki smo jo raziskovali. V zahvalo smo mu podarili zastavo Sodražice, ki smo jo izdelali sami.

Na naše povabilo k sodelovanju se je odzval še en prijazen gospod, France Lešnjak ali po domače Kovačev stric, ki tu živi že celo življenje. Prišel je v našo igralnico in nam govoril o tem, kako je bilo včasih v Sodražici, kako je bila videti in kako so ljudje živeli. Skoraj eno uro smo ga poslušali in mu postavljali različna vprašanja.

Otroci so bili nad raziskovanjem zelo navdušeni. Spoznali smo veliko novega.

Še enkrat bi se rada zahvalila gospodu županu Blažu Milavcu in gospe Petri Marn za pomoč in prijaznost ter gospodu Lešnjaku, da nas je obiskal in nam povedal toliko zanimivih stvari.

ZAKLJUČNA PRIREDITEV V VRTCU IN NASTOP FOLKLORNE SKUPINE NA KONGRESNEM TRGU

PRIPRAVILA: NIKA MARENČE, DIPL. VZGOJITELJICA PREDŠOLSКИH OTROK, VRTEC SODRAŽICA

V četrtek, 25. maja 2017, se je v našem vrtcu odvijala prireditev ob zaključku šolskega leta. Kar je pri nas že v navadi, smo se za lepo doživetje potrudili prav vsi. Vse skupine vrta so s svojimi vzgojiteljicami pripravile pevsko-plesno doživetje. Slovesno prireditev je otvorila folklorna skupina, ki je s svojim delovanjem pričela v novembru. Predstavila se nam je s sklopom ljudskih pesmi in iger na temo »A je kruh že pečen?«. Sledile so predstavitve vseh skupin. Takšen nastop je velika preizkušnja za vse: velik oder, luči, mikrofoni, polna dvorana gledalcev, ki s ponosom opazujejo, kakšni junaki postajajo njihovi otroci. Letos je bila prireditev toliko bolj slovesna tudi zato, ker je osnovna šola obeležila 200. obletnico svojega delovanja. Dan pred vrtčevsko prireditvijo je namreč v športni dvorani potekala osrednja prireditev. Zato smo priložnostno postavljen oder in ozvočenje dan kasneje uporabili tudi mi.

»Mali maturanti«, otroci, ki jeseni odhajajo v prvi razred, so ob koncu prireditve zapeli še sklop Kekčevih pesmi, ki so zaznamovale spomladanske dejavnosti v skupini Medvedkov in Levčkov.

Naslednji dan smo se s folklorno skupino udeležili festivala »Igraj se z mano«, ki cel mesec po različnih krajih poteka kot povabilo k druženju, skupni dejavnosti in povezovanju. S svojimi aktivnostmi spodbuja socialno integracijo oz. inkluzijo med otroki, mladostniki, odraslimi osebami s posebnimi potrebami in večinsko populacijo vseh generacij. S točko »A je kruh že pečen?« smo nastopili

na velikem odru na Kongresnem trgu, nato pa se sprehodili po ljubljanskih ulicah. V folklornih oblačilih smo bili prava atrakcija za mimoidoče in turiste. Za prevoz se najlepše zahvaljujemo prevozniku Point, ki je bil prav tako kot mi dobrodelen in nas je donacijsko prepeljal do prizorišča ter nazaj v vrtec.

Z zaključno prireditvijo in udeležbo na festivalu smo v prijetnem vzdušju zaznamenali bližajoči konec šolskega leta. Tako smo vsi skupaj »zarajali« še zadnjikrat v tem šolskem letu in si zaželeli dolge ter brezskrbne počitnice. Tudi vam želimo prijetno preživljanje poletnih dni. Jeseni pa se zopet oglasimo.

POČITNICE SO ZA POČITEK!

PIŠE: TINA ZOBEC PIRNAT, UNIV.DIPL.PED IN VZGOJITELJICA PREDŠOLSКИH OTROK

Počitnice imajo eno samo glavno vlogo: počitek brez šolskih obveznosti. Pustite računanje in ponavljanje stare snovi. Tudi otrok potrebuje čas zase in za druženje s svojimi vrstniki.

Med počitnicami otrokom omogočite izkušnje sposobnosti. Pustite jim, naj delajo, kar delamo mi, recimo, pustite jim, naj kaj spečejo ali pripravijo jedi na žaru. Seveda morate biti zraven zaradi varnosti, a dela naj predvsem otrok. Ko mu bo uspelo, ga bo prevzel dober občutek. Spoznal bo, da je sposoben ter zmožen nekaj narediti, kar bo okrepilo njegovo samozavest. Otroka je treba že od malega vzgajati v smislu, da naj se pri vsaki aktivnosti maksimalno potruži, da vse od sebe, in rezultati bodo primerni vložnemu trudu. Vse to bo kasneje prenesel tudi v vrtec in šolo, vedel bo, da zmore, in se bo tudi težjih nalog lotil s samozavestjo.

Počitnice so zelo pomembne in nezamenljive. Izkoristite jih za krepitev medosebnih odnosov, z otrokom komunicirajte, poslušajte, kaj vam ima povedati, sprašujte ga, spletajte čustveni stik med njim in seboj. Samo tako boste tvorili zdravo družinsko okolje, ki

»Včasih ni slabo, če svoje delo odložimo za nekaj časa.«
(Mali princ)

bo otroku dajalo varnost in sprejetost. Pojdite skupaj na kakšen izlet ali mu omogočite aktivnost, o kateri že dolgo sanja. Privoščite si slastno večerjo v njegovi najljubši restavraciji ali priredite nepozaben piknik v naravi. Dovolite mu sanjati poletne avanture in doživljati nove dogodivščine. Izkoristite ta čas za pustolovščine, v katerih najbolj uživate.

Za popotnico naj vam bo vedra poletna pesem Kajetana Koviča z naslovom Počitnice:

Šola skoraj bo zaprta. Čez poletje vsak od nas bo po svoje kolovratil skozi veseli prosti čas. Marko pojde na planine gorska jezera iskat, Minka pojde k botri Špeli na deželo gostovat. Jurček bo vse dni gobaril, ribič Janežek ribaril, leni Franček pa seveda v postelji bo do obeda. Vsem se dobro bo godilo, samo s Petrom bo hudo. Celo leto je lenaril, si počitnice pokvaril. (Vir: Prvo berilo: Državna založba Slovenije, Ljubljana, 1972.)

Prijazne in sončne dneve Vam želim!

ŠEDRŽANKE NA OBISKU

Pri Ivanki Košir v Zavodi

PIŠE IN FOTOGRAFIRA: ŠTEFKA JORAS

Pri Kovačevih, tako se reče po domače, nas je prijazna gospa Ivanka sprejela kar dvakrat. Prvič smo peklo velikonočne želodce, ki jih je Iztok Ilich, publicist, pisec in prevajalec, predstavil v Nedeljskih novicah. Drugič pa nas je seznanjala s starimi jedmi, ki jih je pripravljala njena mama in kasneje ona, ko je sama postala gospodinja.

Gospa Ivanka izhaja iz osemčlanske kmečko-rokodelske družine. Lačni niso bili nikoli, saj so pridno delali vsi po vrsti. Le v času košnje so jim prišli na pomoč kosci iz okoliških vasi. Zanje je morala biti vedno skrbno pripravljena hrana, saj je veljal rek »Kakor se streže, tako se reže«. Kot dekleta je gospa Ivanka s prijateljicami ob nedeljah rada zahajala v kino v Sodražico. Ko so se dekleta vračala domov v Gorenje Laze, so se jim za spremstvo ponudili domači fantje. Tako je spoznala svojega bodočega moža. Prav v tem mesecu je minilo 57 let, odkar se je poročila na kmetijo Kovačevih. Ker je bila že od doma vajena trdega dela in skromnosti, ji tu ni bilo težko poprijeti za vsako delo. Ima štiri otroke in dvanajst vnukov, ki so

ji v veliko veselje. Gospa Ivanka je zelo iskričevga duha, v pogovoru se je pokazala njena zakladnica modrosti. Odlično se spominja veselih, včasih tudi žalostnih dogodkov. Rada ima novosti in še vedno, kljub osemdesetim letom in še malo, neutrudno skrbi za dom, moža, vnuke, vrt in njivo. Vzela si je tudi čas, da je za lansko veliko noč vodila delavnico za Šedrzanke v pripravi velikonočnih kolačkov. Tudi povabilo v skupino za poprtnike je z veseljem sprejela. Spekla je poprtnik za državno razstavo, ki se je odvijala v lanskem decembru na Vidmu v Dobropolju. Prejela je srebrno priznanje. Konec letošnjega maja pa se je na povabilo Koordinatorja varstva kulturne dediščine in Pokrajinskega muzeja Ptuj udeležila 6. Srečanja kulturne dediščine Slovenije na Ptuj. V organizaciji Zavoda Parnas je na srečanju sodelovalo pet skupin oz. nosilcev dediščine priprave poprtnikov od enajstih, ki so vpisane v Register nesnovne kulturne dediščine. Med sedemnajstimi poprtniki, razstavljenimi v Miheličevi galeriji, je bil tudi njen.

Bralcem Suhorobarja pa bomo predstavili Ivankine blince. Recept je preprost, prav tako priprava, zato ne odlašajte s preizkušanjem te zelo stare jedi.

Poparjeni blinci

POTREBUJEMO:

- 1 kg moke
- 3-4 rumenjake
- zavitek kvasa
- 2 žlici sladkorja
- 1 žlico kuhanega masla
- 600 ml toplega mleka
- 1 jajce za premaz

NASVET:

Blinci so lahko samostojna jed ali pa jih postrežemo po juhi kot sladico.

Za blince lahko uporabim star boljši kruh, ki ga nakockamo ter postopek nadaljujemo kot pri posebej pečenih. Odrasli namesto kropa lahko uporabijo kuhano vino ali mošt z začimbami. Odlito tekočino nato ob jedi popijejo. Včasih so jih tako pripravljali koscem.

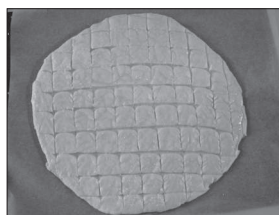

PRIPRAVA:

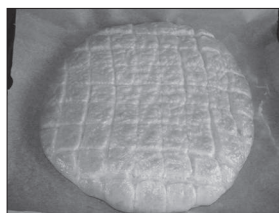
- Pripravimo kvasec (zdrobimo kvas, dodamo malo sladkorja in toplega mleka) ter iz sestavin zamesimo testo. Naredimo tri hlebčke in jih pustimo vzhajati 45 minut.

- Hlebčke na rahlo razvaljamo v kroge, debele 3 cm in premera 35 cm. Da jih lažje prenesemo na pekače iz peči, jih razvaljamo kar na peki papirju. Nato jih premažemo z jajcem in malo mleka ter z nožem razrežemo na 3 x 3 cm velike kvadratke, vendar ne do konca. Znova jih premažemo, še posebej po rezih. Pečemo jih v pečici na 180 °C 20 minut.

- Pečene blince pustimo starati dva do tri dni. Nato jih razrežemo na kvadratke in damo v lonec. Poparimo jih s slanim kropom, ki ga takoj v celoti odlijemo. Lonec pokrijemo in pustimo, da blinci narastejo.

- Še tople stresemo v skledo in jih zabelimo. To lahko storimo na več načinov. Potresemo jih s tropinami (ostanek od kuhanja masla), s stopljenim kuhanim maslom ali maslom z drobtinami, s sladkorjem in cimatom ...

NOVICE IZ DRUŠTVA UPOKOJENCEV SODRAŽICA

PIŠE: CVETKA VESEL, FOTO: DARKO VESEL

GOSTILI BALINARKE Z VSE DOLENJSKE – NAŠE SO OSVOJILE 2. MESTO

Vsako leto v spomladanskem času potekajo športne igre upokojencev Dolenjske in Bele krajine. Športnice in športniki našega društva se nanje dobro pripravijo.

V maju so potekala tekmovanja v balinanju. V Sodražici smo gostili balinarke z vse Dolenjske in iz Bele krajine; sodelovalo je 14 ekip. Naše balinarke so se dobro borile in tudi letos osvojile pokal, tokrat za drugo mesto. Tekmovalce so: Angelca Dečman, Tatjana Matelič, Slavka Prijatelj, Marinka Turk in Darinka Žagar. Balinarji so tekmovali v Kočevju in se uvrstili v zlato sredino, bili so deveti med 18 ekipami. V ekipi so bili: Tone Matelič, Stane Petrič, France Vesel in Viktor Drobnič.

Že v aprilu je potekalo tekmovanje v pikadu. Ženske so se v Škocjanu pomerile s 27 ekipami. Tekmovalce so Milka Gornik, Tatjana Matelič, Marina Ogrinc in Darinka Žagar. Moški igralci pikada so se v Šentjernejju pomerili s 27 ekipami. Tekmovalci so: Tone Matelič, Darko Vesel, France Vesel in Tone Vesel. Oboji so letos imeli manj športne sreče, saj so se uvrstili v drugo polovico lestvice. Pa je bila res kriva samo športna sreča ali je bil vzrok tudi pomanjkanje treninga?

V juniju je bilo v Podgorju Stopiče še tekmovanje v orientacijskem pohodništvu. Pohvale vsem tekmovalkam in tekmovalcem za dosežene rezultate ter za vztrajnost pri pripravih.

SPOMLADANSKI IZLET – BISERI KVARNERJA

Na zadnji majski dan smo se upokojenci odpeljali na spomladanski izlet. Tokrat smo za cilj izbrali kraje ob Kvarnerju v sosednji Hrvaški: Trsat, Reko in Opatijo. Sodobna avtocesta nas je čez Gorski kotar hitro pripeljala do morja, ki se je s trdnjave in romarskega središča na Trsatu v vsej svoji veličini odprlo pred nami. Legenda pravi: Davnega leta 1291 so angeli hišo Device Marije iz Nazareta pred Turki za tri leta in sedem mesecev odnesli na Trsat. Na istem mestu so kasneje zgradili samostan in Marijino svetišče, kamor romajo številni verniki. Obisk romarskih krajev je posebno doživetje, ker vsak tak kraj nosi neko sporočilo. Obiskovalec se tu umiri, zazre vase, išče mir in zadovoljstvo. Zato smo se mogoče prehitro s Trsata, iz poglobitve v duhovni svet, spustili v vsakdanji utrip mesta Reke s kar 200.000 prebivalci. Reka je največje hrvaško pristanišče in mesto z bogato zgodovino že od Rimljanov dalje. Tu so se menjavali številni gospodarji, ki so pustili sledove z bogato ohranjeno kulturno dediščino. Ogledali smo si Rimski lok, mestno hišo, številne cerkve in potem posedeli v enem izmed številnih lokalov ter opazovali mestni vrvež sprehajalcev.

Prijetna mediteranska klima nas je sprejela tudi v mondeni Opatiji, ki se ponaša z bogato turistično ponudbo in čudovitimi hoteli. Sprehodili smo se po poti Franca Jožefa in skozi park Angiolina, kjer smo se nadihali svežega zraka. Sledila je vožnja proti domu. Vračali smo se po Pivški kotlini, kjer nas je čakalo pozno kosilo.

Bilo je lepo. Za nekaj časa smo si napolnili baterije; ko se bodo izpraznile, bo sledilo ponovno polnjenje.

SODELOVANJE DU SODRAŽICA NA TRŽNEM DNEVU:

- v povorki kot gozdarji,
- v prostorih Doma z razstavo: Znale domačinke: Cita Lovrenčič Bole in Majda Šilc,
- upokojenke s skečem.

Letošnja razstava **Znale domačinke** je posvečena premalo poznani in v domačem okolju premalo cenjeni **Citi Lovrenčič Bole**, ugledni zdravstveni delavki, zaslužni za razvoj zdravstvenega varstva žensk, otrok in družine, utemeljiteljici sodobne patronaže in dobitnici številnih priznanj. Razstavo pripravljamo skupaj z njenima hčerkama, Dašo in Nado.

Majda Šilc je bila prva Slovenka, ki je bila razglašena za narodno herojino Jugoslavije. Mlado dekle, ki je lahko vsem današnjim mladim vzgled borbenosti, prizadevnosti in volje do življenja.

V povorki bodo upokojenci prikazali orodje, ki so ga gozdarji uporabljali pri podiranju dreves, kleščanju, žaganju in pripravi za nadaljnjo obdelavo.

S skečem bodo upokojenke prikazale klepet na vasi.

DELO PATRONAŽNE SLUŽBE S STAREJŠIMI BOLNIKI

PIŠE: DOMINIKA ARKO, PATRONAŽNA MEDICINSKA SESTRA, ZDRAVSTVENI DOM DR. JANEZA ORAŽMA RIBNICA

Delo v patronažni službi je razdeljeno na preventivne in kurativne storitve, aktivnosti. Pri svojem delu moramo upoštevati Pravila obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Pri načrtovanju preventivnih obiskov se odločamo sami (upoštevati pa moramo omenjena pravila). Pri zavarovanih osebah, starih 25 let in več, lahko opravimo dva patronažna obiska na leto v družini z aktivno tuberkulozo in pri kronično bolnih osebah in težkih invalidih, ki so osamljeni in socialno ogroženi, ter pri osebah z motnjami v razvoju.

S preventivnim obiskom želimo izboljšati kakovost življenja kroničnega bolnika, pacienta na domu, z ugotavljanjem še ohranjenih življenjskih funkcij, povezanih z dnevnimi aktivnostmi in stopnjo samostojnosti. Preprečiti želimo morebitne kronične zaplete, v primeru zapletov pa svetujemo rešitve. Gre za pogovor z bolnikom in člani družine ter po potrebi drugimi pomembnimi (osebni zdravnik, druge službe). Izvajamo meritve vitalnih funkcij, pogovorimo se o režimu prehranjevanja, ocenimo ožje in širše bivalno okolje (varnost!), preverimo poznavanje in razumevanje predpisane terapije, zdravil, prehranskih dodatkov, medicinsko-tehničnih pripomočkov (MTP) in zdravnikovih navodil.

Kurativni patronažni obisk pa pomeni neposredni stik z bolnikom, pacientom na njegovem domu zaradi njegove bolezni, zdravstvenega stanja. Patronažni obisk op-

ravimo izključno na osnovi in po navodilih delovnega naloga, ki ga izda zdravnik. V Pravilih OZZ so natančna navodila glede delovnega naloga (to moramo zdravstveni delavci poznati). Kurativni obisk opravimo zaradi nove bolezni ali novega/spremenjenega zdravstvenega stanja. Najpogostejše so obravnave bolnikov zaradi ran (pooperativna, akutna ali kronična), kontrole življenjskih funkcij in zdravstvenega stanja, trajnega urinskega katetra, aplikacije zdravil (v obliki injekcij, infuzij, menjava elastomernih črpalk), aplikacije klizme, nege stom, sonde, odvzema laboratorijskega materiala, peritonealne dialize in tudi drugih kurativnih obravnav. Po potrebi se povežemo tudi z drugimi službami (osebni zdravnik, center za socialno delo, bolnišnice ...).

Pri svojem delu torej ugotavljamo in ocenjujemo splošno in zdravstveno stanje bolnika (telesne, psihične, duhovne potrebe), družbenoekonomske razmere, higienske razmere. V pogovoru z bolnikom in/ali s svojci poskušamo priti do informacij o trenutnem počutju, težavah. Zanimajo nas apetit, prehrana (hidracija!!!), prebava (odvajanje), uriniranje oz. uhajanje urina, gibanje/počitek, spalne navade, želje, razvade, redno jemanje zdravil, prisotnost bolečin (videz, obrazna mimika bolnika), poznavanje preležanin in ogroženih predelov na telesu ter ukrepov za preprečevanje preležanin, osebna higiena (lasišče, neurejeni, predolgi nohti predvsem na nogah predstavljajo veliko nevarnost ran na nogah, zaradi katerih

lahko pride tudi do amputacije), primernost bolnikove sobe, ležišča/postelje, način menjave plenice, nega kože pod plenico. Glede na informacije svetujemo, poučujemo bolnika in svojce. Seznanimo jih z možnostmi laične pomoči na domu, MTP in drugimi pripomočki, tudi možnostmi za dodatek za pomoč in postrežbo. Ne smemo pozabiti tudi na pomembnost higiene rok bolnikov in njihovih oskrbovalcev.

Naročilnico za MTP predpisuje osebni ali nadomestni zdravnik. Upoštevati mora Pravila OZZ.

V izposojajo je možno dobiti več različnih MTP. Navedla jih bom le nekaj: negovalna postelja, varovalna posteljna ograja, posteljna blazina za preprečevanje preležanin – standardna, trapez za obračanje, posteljna oz. obposteljna mizica, hodulja. MTP, ki se izdajo na naročilnico, so inkontinenčne predloge (različne velikosti, različne šifre), plenice (90 kosov na mesec), posteljne podloge za enkratno uporabo (dobite manj dnevnih plenice), pripomočki za vodenje sladkorne bolezni za bolnika, ki jemlje inzulin, idr. Na spletu je za javnost na voljo seznam s šifrantom MTP.

Z omenjeno naročilnico in kartico zdravstvenega zavarovanja lahko naročeno prevzamete v lekarnah ali izposojevalnicah (npr. Sanolabor, Soča oprema, SimpsS, Hartmann). Omenjene ustanove imajo zelenkasto nalepko z napisom »Pogodbeni dobavitelj medicinskih pripomočkov«.

DRUŽINSKA OSKRBA STAREJŠEGA SVOJCA

PIŠE: MARIJA KOS

V ribniškem zdravstvenem domu smo se deset tednov enkrat tedensko po dve uri in pol srečevali oskrbovalci starejših in tudi nekaj tistih, ki še ne oskrbujejo starejšega svojca. Skupina je bila kar velika, saj je v Ribnici in okolici precejšnje zanimanje za to dejavnost in tudi potrebe so velike. Prihajalo nas je 23–28 iz Ribnice in okolice, Sodražice, Slemen in Loškega Potoka. Šolanje je izvajal Inštitut Antona Trstenjaka iz Ljubljane. Od tam so podajali gradivo diplomirana socialna delavka mag. Ksenija Ramovš in njen mož, izredni profesor dr. Jože Ramovš, antropolog in socialni delavec, evropska diploma iz psihoterapije, ter Veronika Mravljak Andoljšek, sicer profesorica sociologije in slovenščine. Sodelovale so še fizioterapevtka Ivanka Bižal iz Kočevja, diplomirana medicinska sestra Branka Mikluš z gerontološkega oddelka Psihiatrične klinike v Ljubljani in patronažna sestra Dominika Arko iz sodraške zdravstvene postaje.

Učna srečanja so potekala po naslednjih temah:

1. Družinska oskrba starejših svojcev
2. Doživljanje starejšega svojca in komuniciranje z njim
3. Kadar je starejši človek težaven
4. Oskrba dementnih oseb
5. Skrb za lastno zdravje in kondicijo oskrbovalcev
6. Fizioterapevtska pomoč za učinkovitejše oskrbovanje
7. Nega starejšega človeka na domu
8. Če svojca ni več mogoče oskrbovati doma
9. Srečevanje z minljivostjo, poslavljanje, žalovanje
10. Klub svojcev

Vsako srečanje smo začeli s prižiganjem lučk, to je s poročilom o dobrih delih v minulem tednu. Pripovedovali smo, kako smo starejšim napravili veselje, dobro delo ali kako so nas oni presenetili s kakšnim prijetnim dejanjem. Vedno smo sodelovali vsi, saj smo vsi kaj doživeli v preteklem tednu na tem področju, ali smo sami prižgali svojcem lučko ali so jo oni nam. Vedno smo tudi v glavnem vsi sodelovali glede na temo, ki smo jo obravnavali.

Vsakokrat smo imeli na tečaju tudi vaje za razgibanje in kondicijo, kar se je po zgoščenih temah zelo prileglo.

In katere teme so bile najzanimivejše?

Precej časa smo se ustavili pri demenci, ki nam je dokaj nepoznana, je pa čedalje pogostejša težava, ki doleti starejše, naše svojce. Predstavili sta nam jo gospa mag. Ksenija Ramovš, diplomirana socialna delavka, in diplomirana medicinska sestra Branka Mikluš, ki se pri svojem delu dnevno srečuje z dementnimi bolniki. Demenci se posvečajo v združenju za pomoč pri demenci Spominčica, kjer svojcem dementnih nudijo telefonsko svetovanje in sodelovanje v skupinah svojcev za samopomoč ter izdajajo časopis Spominčica.

Ustavili smo se tudi pri našem zdravju, kondiciji in žrtvovanju. Kaj je zdravo žrtvovanje za svojca in kaj je nezdravo žrtvovanje? Zdravo žrtvovanje je, ko svojcu pomagamo takrat, ko nekaterih stvari ne zmore več. Nezdravo žrtvovanje pa je, ko mu pomagamo pri stvareh, ki jih še zmore. Tako ga delamo odvisnega od nas, zato je to nesmiselno in človeku samo škoduje.

Fizioterapevtka nam je prikazala praktično pomoč pri delu s svojcem, kako ga dvigamo, posedamo, obračamo in premikamo po postelji, predstavljamo s postelje na stol ali voziček. Predstavila nam je tudi precej vaj za kondicijo in kako si še lahko pomagamo, da si ne poškodujemo hrbtenice ali da si drugače ne škodujemo pri delu s starejšim svojcem. Seveda nam je prikazala tudi vaje za bolnika, ki naj jih dela dnevno, kolikor pač zmore.

Patronažna sestra nam je razložila vse o negi bolnika na domu. Nazorno nam je prikazala, kako bolnika umivamo, preoblačimo in premikamo po postelji, kako negujemo in preoblačimo posteljo, če bolnika ne moremo prestaviti z nje. Predstavila nam je tudi pripravo prostora, kjer biva bolnik, da soba, v kateri leži, ni prezasedena, prenapolnjena z različnimi stvarmi, da je dovolj zračna.

Precej časa smo posvetili tudi poslavljanju, predvsem kako spremljati poslavljalčega in mu pomagati. Seveda smo spregovorili tudi o žalovanju. Žalovanje je neizbežno. Zanj je potreben čas, vendar moramo odža-

lovati v nekem razumnem času, ki je odvisen od posameznika. Predolgo žalovanje lahko vodi v bolezen, ki si je ne želimo.

Na devetem srečanju smo pogledali, kako je, če svojca ne moremo več oskrbovati doma. Zopet smo vsi povedali, kakšne izkušnje imamo z domovi ostarelih. Večina od nas nima izkušenj z njimi, kar pomeni, da veliko svojcev negujemo doma do smrti. Največ izkušenj imamo z obiski v domovih. Vsi tisti, ki pa imajo izkušnje, so povedali, da so te dobre, da so njihovi svojci ali daljni sorodniki zadovoljni v domu, sploh tisti, ki imajo svojo sobo, kar je pravica vsakega človeka in ne privilegij, čeprav pri nas to še ni uveljavljeno. V tujini imajo že vsi domovi okrog 90 % enoposteljnih sob, saj ima tam starejši mir, zasebnost, svoj kotiček in je bivanje bolj približano bivanju doma.

Na tem srečanju nas je obiskal tudi gospod Jože Ramovš, ki nam je predstavil svoje izkušnje z domovi. Povedal nam je tudi, da je najbolje, da starejši dajejo s toplo roko, kar pomeni, da vse, kar hočejo zapustiti naslednikom, to storijo že za časa svojega življenja in zdravja, tako da res dajejo s toplo roko.

Zanimivost devetega srečanja je bila, da nam je gospa Anka Debeljak, tudi udeleženka srečanja in organizatorica, podelila rožice.

Na zadnjem srečanju so nam predstavili delovanje kluba svojcev. Že na samem srečanju smo ustanovili svojega. Klub se bo srečeval enkrat mesečno. Izmenjavali si bomo izkušnje in spregovorili o težavah, ki jih imamo pri oskrbi. Pogovorili se bomo tudi o določeni temi, ki smo jo obravnavali že na tečaju, o temi, ki nas najbolj zanima, ali o problemu, ki ga imamo pri oskrbi. Zaključili pa bomo z odzivi na srečanje. Poleg ustanovitve kluba smo na zadnjem srečanju spoznali še možnost dnevnega varstva

v domu za starejše občane. To je zelo dobro za tiste naše svojce, ki jih ne moremo samih pustiti doma, ko smo v službi. To dnevno varstvo še ni dovolj razvito in v ribniškem domu še nimajo postelj, je pa ena naša tečajnica že dala svojega očeta v tako varstvo, kjer je dopoldne udeležen pri dejavnostih, ima prehrano in je preskrbljen, dokler svojci ne pridejo ponj, to je približno do treh popoldne. V zvezi s problemi dnevnega varstva bomo na prvo srečanje kluba svojcev povabili tudi oba župana, ribniškega in sodraškega, da bi se dogovorili, kako bi organizirali dnevno varstvo za več naših svojcev.

Tečaj oskrbe starejšega svojca na domu nam je dal zelo veliko praktičnih navodil za delo. Vse je bilo dovolj na široko predstavljeno in razloženo, tako da smo od njega lahko dosti odnesli.

Poleg tega smo na tečaju dobili tudi gradivo za pomoč pri delu: priročnik Družinska oskrba starejšega svojca avtorjev Ksenije in Jožeta Ramovša, knjigo Domača nega avtoric Alojzije Fink, Pjerine Mohar in Anice Sečnik ter knjigo Jožeta Ramovša z naslovom Za kakovostno staranje in lepše sožitje med generacijami. Vse to čtivo nam bo pri oskrbi naših svojcev prišlo še kako prav.

POLETJE – ELEMENT OGNJA – ČAS SRCA

PIŠE: KATARINA ARKO IZ DRUŠTVA ZDRAV.SI

Smo na vrhuncu poletja, v času dopustov, sprostitve, druženja, izražanja čustev, ljubezni, veselja in radosti. Po TKM (tradicionalni kitajski medicini) je od 5. 5. do 7. 8. čas ognja, srca, tankega črevesa, osrčnika in trodelnega grelca. Srce kot glavni organ potrebuje zdravo mero vsega (čustev, sprostitve itd.). Tako kot ogenj, da lepo gori, je treba tudi srce konstantno vzdrževati. Vsako pretiravanje kot pri ognju lahko povzroči »požar«. V telesu se to odraža kot pretirana vročina, ki osuši telo in pregreva možgane. Srce ohromi tudi pretirana resnost, zato mu dovolimo, da se nahrani z vrlinami radosti in ljubezni.

Srce je kot cesar, ki mora vladati z vzorom. To sta predvsem samodisciplina in samospoštovanje. Samodisciplina je še posebej pomembna za moške, za ženske pa seveda samospoštovanje.

Če srce dobro dela, smo v danem trenutku zadovoljni in se ne ukvarjamo s preteklostjo in prihodnostjo, preprosto uživamo tukaj in zdaj. V srcu občutimo toplino, ki se odraža tudi v naših očeh. Te sijajo, so bistre in budne, občutimo sproščenost, ki je naša izvorna narava. Ohranjamo jo in uživamo v sebi vsak trenutek.

V Društvu ZDRAV.si so se nekatere aktivnosti čez poletje umaknile drugim. Šolska vrata so se zaprla. Učenci polni novega znanja odhajajo na zaslužene počitnice. S tem pa je prenehalo tudi jutranje gibanje na prostem za učence prve triade, ki so ga nekateri zvesto obiskovali. Vsem udeležencem jutranjega gibanja, imenovanega Pozdrav dnevu, in učiteljicama jutranjega varstva, ki sta sodelovali pri vadbi, iskrene čestitke, prav tako tudi ravnateljici, ki je program podprla.

Želimo vam veliko sprostitve v naravi in nabitost novih moči.

SLADKORČKI ZA DOBRO ZDRAVJE:

Umiri um in sproščeno dihaj.
V ničemer ne pretiravaj.
Uživaj lažjo hrano in pij dovolj vode.
Bodi srečen, DA SI.
Resnost na stran, SMEJ SE.
Uživaj v vsakem trenutku.

Društvo ZDRAV.si

vas 25. 6. 2017

vabi na Tržni dan v OŠ (razred poleg telovadnice), kjer bodo predstavljene dejavnosti društva. Izvajali bomo tudi kratke diagnostike na obrazu po metodi Sorensensistem, ki pokaže ravnovesje organov v telesu.

TOPLO VABLJENI!

Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja na podlagi 11. člena Odloka o občinskem prazniku in priznanjih Občine (Ur. l. RS, št. 19/03, 59/11) objavlja dne 15. 6. 2017

RAZPIS

O ZBIranju PREDLOGOV ZA PODELITEV PRIZNANJ IN NAGRAD OBČINE SODRAŽICA ZA LETO 2017

Priznanja Občine Sodražica, ki se bodo podelila v letu 2017, so:

1. NAZIV ČASTNI OBČAN

Naziv častni občan Občine Sodražica se podeljuje posamezniku za izredno pomembne trajne dosežke na družbenoekonomskem, znanstvenem, kulturnem, razvojnem, vzgojno-izobraževalnem, športnem, naravovarstvenem, humanitarnem ali drugem področju, ki je s svojim delovanjem prispeval k razvoju, ugledu in uveljavljanju občine Sodražica.

2. ZLATA PLAKETA OBČINE SODRAŽICA

Zlata plaketa se podeljuje posameznikom, podjetjem, zavodom, organizacijam in skupnostim ter društvom za izredno življenjsko delo ali za vrhunske uspehe ali dosežke, ki so pomembni za razvoj in ugled občine Sodražica.

3. PRIZNANJE OBČINE SODRAŽICA

Priznanje Občine Sodražica se podeljuje posameznikom, podjetjem, zavodom, organizacijam in skupnostim ter društvom za uspehe in dosežke v zadnjem obdobju, za enkratne dosežke kot spodbuda za ustvarjalno delo. Priznanje se lahko podeljuje tudi za dosežke trajnejšega pomena na različnih področjih, ki imajo pomen za občino Sodražica in v širšem družbenem prostoru.

Imenuje se lahko največ enega častnega občana, podelijo se največ ena zlata plaketa Občine Sodražica in največ tri priznanja Občine Sodražica. Predloge za podelitev priznanj lahko podajo posamezniki ali skupine posameznikov, politične stranke, podjetja, društva, organi lokalnih skupnosti in druge organizacije ter skupnosti. Predlagatelj za podelitev priznanja ne more predlagati samega sebe.

Predlog mora vsebovati:

- ime, priimek oz. naziv in naslov predlagatelja,
- navedbo, na katero izmed možnih priznanj se predlog nanaša,
- ime, priimek oz. naziv in naslov predlaganega,
- utemeljeno pisno obrazložitev.

Upoštevanji bodo vsi predlogi za podelitev priznanj in nagrad Občine Sodražica, ki bodo oddani v zaprti kuverti na naslov: **Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, Občina Sodražica, Trg 25. maja 3, 1317 Sodražica**, s pripisom »**Ne odpiraj – razpis – občinsko priznanje 2017**«, in ki bodo prispeli na naslov Občine Sodražica osebno ali po pošti **do vključno 15. 9. 2017 do 11. ure**.

Dodatne informacije lahko dobite v Uradu župana Občine Sodražica, Trg 25. maja 3, Sodražica, telefon: (01) 836 60 75.

DVAJSET LET, DVAJSET ORATORIJSKIH TEDNOV V SODRAŽICI

PIŠE: LJUBICA KOŠIR,
PRVA KOORDINATORICA KLUBA KRESNIČKA

VESELO SRCE je bilo napisano na naših majicah na prvem »šedrškem« oratoriju leta 1998.

Zares je bilo veselo! Prepričana sem, da je tudi danes veselo srce vsakega izmed nas, ki smo bili začetniki oratorija in vztrajali pri njem 20 let. Takrat sem bila mama dveh odraščajočih otrok, danes pa sem še babica dveh vnučkov.

Spominjam se dne, ko sem pred 21 leti na župnijskem svetu predstavila namen oratorijev, ki so se začeli prvi izvajati v salezijskih župnijah. Člani ŽPS so mi prav z zanimanjem prisluhli. Tudi gospod župnik je bil navdušen, saj se je ravno takrat zaključevala gradnja župnijskega doma in nam je takoj ponudil »streho nad glavo« ter vsestransko pomoč.

Ob odraščanju lastnih otrok smo se nekatere mame začele vedno bolj zaveda-

ti, kako pomembno je vzgajati že od prvih otroških korakov naprej. Po ustanovitvi Kresničke smo se podale na pot sodelovanja. Začele smo se izobraževati na področju preventivne vzgoje mladih po vzoru sv. Janeza Boska in sv. Marije Dominike Mazzarello. Povezale smo se z odgovornimi don Boskovimi salezijanci in sestrami Hčera Marije Pomočnice, ki so že izobraževali animatorje in voditelje prvih oratorijev.

Na priprave za naš prvi oratorij smo povabili nekaj mladih in otroke iz naših družin, ki so se že pred oratorijem udeleževali programov za mlade (miklavževanja, materinskega dne, otroškega pevskega zborčka, otroških delavnic v Klubu Kresnička ...), in tako se je začelo. Na vseh sestankih in na oratoriju so bili z nami sestri HMP in salezijanec. Sodraški oratorij smo začeli postavljati na noge, tudi z Božjo pomočjo in pod Marijinim varstvom. Za različne oblike pomoči smo se obrnili na bližnje sosede, sorodnike in prijatelje, društva, podjetja in na druge ljudi dobre volje ter na velikodušne sponzorje.

Spominjam se, kako sem se podala v Zamostec h gospe Slavki Lesar in jo vprašala, če bi morda lahko kuhala na našem oratoriju. Takoj mi je obljubila, da bo, ni dosti spraševala, koliko bo treba skuhati, kje bomo kuhali, kaj bomo kuhali. Še danes sem ji zelo hvaležna za njeno naklonjenost, saj nam je z veseljem kuhala in pomivala posodo na mnogih oratorijih, dokler ji zdravje ni opešalo. Celó vodo smo pili popolnoma neoporečno – studenčnico iz Miklavca,

za kar je skrbel Matija. Čutili je bilo, da je naš kraj kar zaživel, in veliko ljudi je zanimalo, kako bomo »krotili« tako množico mladih cel teden. Prav kmalu se je izkazalo (in še danes drži), kar je dejal sv. Janez Bosko: »Z ljubeznijo si pridobimo srca mladih.« Prav slednjega (zastonjske ljubezni) je bila deležna množica otrok in mladih na vseh oratorijih, kar je že ali pa še bo obrodilo bogate sadove.

To je le nekaj utrinkov našega začetka, ki so mi ostali v takem spominu, kot bi se zgodili včeraj. Naša Sodražica in okolica še danes živita z oratorijem, lahko potrdim, da nič manj živo kot na začetku. Menjajo se voditelji, generacije animatorjev in otrok, srčno pa upam, da se bo kmalu zamenjala tudi generacija sodelavcev.

Tako kot je zapisano v brošuri z naslovom Mladim na pot, ki je izšla ob 15-letnici Kresničke, tudi ob 20-letnici oratorija praznujemo jubilej, ki sporoča, ki zavezuje, in dodajamo, da smo nanj upravičeno ponosni.

PIŠE: ERNEST PIRNAT, NEKDANJI KOORDINATOR KLUBA KRESNIČKA

Prva Kresničkina leta, ko v Sodražici še ni bilo oratorija, sem se kot osnovnošolec vestno udeleževal adventnih in postnih delavnic, ki so jih še v starem župnišču pripravljale Kresničkine mame. Lahko rečem, da sva s Kresničko skupaj odraščala. Kot srednješolec sem se vključil v prvi večji Kresničkin projekt – oratorij. Prvo leto še kot opazovalec, drugo leto pa je že šlo zares. Takratna animatorska skupina je bila maloštevilna, vendar smo bili pri svojem delu zelo motivirani. Praktično nihče ni bil izvzet iz oratorijskega načrtovanja in izvajanja. Tako se je hitro izteklo prvo oratorijsko desetletje, ko smo imeli veliko vzponov in le nekaj manjših padcev. Vendar bili smo zavzeti in vedno odgovorni animatorji. Tega obdobja se spominjam po številnih nasmejanih obrazih otrok in številnih prijateljskih vezeh, ki smo jih stkali v animatorski skupnosti.

V drugem desetletju sodraškega oratorija sem prevzel pomembno vlogo koordinatorskega Kresničke. Morda se bere nenavadno, vendar sem bil prvi nesotrudniški vodja kluba. Pred menoj so klub vodile sotrudnice, ki so postavile trdne temelje mladinski pastoralni in salezijanski dejavnosti v naši župniji. Na začetku svojega vodenja sem imel veliko srečo, da so mi ob boku stale štiri voditeljice oratorija, ki smo jih občasno imenovali kar štiriperesna deteljica. Ana, Lucija, Mateja in Petra so kljub mladosti imele številna znanja in spretnosti za vodenje manjših in večjih skupin. Oratorij je bil zanje že mala malica. Naslednjim generacijam oratorijskih voditeljev so prenesle visoke standarde vodenja.

Kot koordinatorskega kluba sem prevzel tudi vodenje mesečnih srečanj mladinske skupine. Na začetku 21. stoletja se je na

tedenskih mladinskih srečanjih med letom še zbralo do 20 mladih, ki so v prostorih župnijskega doma preživeli zanimive tematske in družabne večere. Ni manjkalo časa za družabne aktivnosti in našli so tudi trenutke za duhovnost. Mladinska skupina je nudila varno zavetje mladim in ohranjala možnosti za številna nova spoznanja. Pripadnost med animatorji se je skozi leto ohranjala in počutili smo se pravi tim. V zadnjem delu mojega vodenja Kresničke je občasno vlogo voditelja mesečnih mladinskih srečanj prevzel Evgen Zajc, ki je imel bogat program in raznolike vsebine tematskih večerov, vendar so se sčasoma srečanja opustila. Animatorska ekipa je našla svoj prostor v župnijskem domu večinoma le še v času oratorija in pred tem na sestankih za načrtovanje tega projekta. Vseeno pa ne moremo reči, da se v tem obdobju ni storilo česa velikega. Dogajale so se tudi obsežne akcije, kot sta dogodki 8 ur in 72 ur, ko je zagnana ekipa mladih faranov zavihala rokave in prepleskala skoraj celotno stavbo župnijskega doma. Bravo! Takrat smo v župnijskem domu dobili tudi pravo mladinsko sobo, ki je lepo urejena in vabi mlade, naj jo čim večkrat obiščejo.

Omeniti velja še eno skupino, ki je nastala v zadnjih letih Kresničke. To je mladinska glasbena skupina Alias. Dekletom, ki poskrbijo za lepo prepevanje, se priložnostno pridruži še skupina fantov z inštrumenti. Gre za čudovito glasbeno druženje, ki redno najde svoj prostor v župnijskem domu.

Kresnička je iz najstniškega obdobja prešla v odraslo dobo. Še vedno sveti in verjamem, da bo njena svetlobna učinkovitost še močnejša. Potrebuje le dovolj energije. Dajmo, mladi!

PIŠE: ANDREJ KOS, PREDSEDNIK KLUBA KRESNIČKA

Sprva je bil Klub Kresnička krajevna enota Mladinskega ceha, na god sv. Janeza Boska, 31. januarja 2015, pa smo se na občnem zboru odločili za samostojno pot. Tako smo vodstvo prevzeli Jasna Janež, Jan Knavs in jaz, seveda ob podpori naših sotrudnic in predhodnic, ki so pri tem delu že od začetka kluba, za kar se jim iskreno zahvaljujem. Vodenje kluba predstavlja veliko odgovornost, mi pa imamo to srečo, da nam pri tem pomaga naša »ekonomka«, Anica Turk, ki skrbi, da klubska blagajna ne presahne in lahko brez skrbi organiziramo naš največji in finančno najzahtevnejši projekt, oratorij.

Sam sem med animatorje prišel še v »zlatih letih«, ko je bila animatorska ekipa številna (okrog 30 nas je bilo), otrok pa tudi veliko. Zdaj pa je ekipa približno prepolovljena, predvsem pa opažamo upad otrok pri starejših skupinah. Vendar pa to ne pomeni, da je v zadnjih letih v Sodražici v času oratorija manj živahno, sploh ne. Lahko bi rekli, da manjše število animatorjev in otrok omogoča večjo preglednost in boljšo povezanost tako v animatorski ekipi kot med otroki. To nam je prišlo nadvse prav pred dvema letoma, ko zaradi prenove cerkve nismo mogli uporabljati spodnjih prostorov župnijskega doma in smo ugotovili, da je jutranja zgodba še boljša na svežem zraku na župnijskem dvorišču.

Zmanjšana udeležba pa je pojem, ki ga nikakor ne bi mogel uporabiti za naše pokrovitelje, v največji meri je naša podpornica Občina Sodražica. Ni povsod tako. Veseli smo, da ima posluš za mlade in mladinske projekte, in menim, da je to eden izmed poglobitnih razlogov, da je sodraška občina edina občina na ribniško-kočevskem področju, ki se ji prebivalstvo povečuje in ne zmanjšuje (vir: SURS, 2014). Tudi okoliška podjetja se vedno izkažejo na tem področju, nekatera finančno, druga pa tudi z materialom, ki nam vedno pride prav za delavnice, zato v imenu udeležencev in oblikovalcev sodraškega oratorija vsem iskrena hvala.

Oratorij živi zaradi otrok, dela zagnanih animatorjev in sotrudnic ter podpore naše okolice. Naj bo tako še naslednjih 20 let.

PRIPRAVE NA PRAZNOVANJE 800. OBLETNICE SO STEKLE

PIŠE: MAG. LUDVIK MIHELČ

7. aprila 2020 bo minilo natanko 800 let od prve omembe Sodražice v pisnih zgodovinskih virih. Originalno listino hrani Arhiv Republike Slovenije. Listina sporoča, da je Engelbert Turjaški dal bratom Karlu, Rupertu in Albertu iz Loža v fevd »vas Sodražico, ki leži v Vinici, to je v našem gospostvu v Ribnici« (izvirno v latinščini: *Stodrasicz villam que iacet in Weinicz scilicet in dominio nostro in Rewenicz*). Gospostvo Ribnica – in s tem Sodražica – je bilo tedaj dedna last Turjačanov.

Ta pravni dokument je osnova za praznovanje častitljive obletnice naše občine. Podpisani sem že konec leta 2015 seznanil župana s pobudo o odmevnejšem praznovanju okroglega jubileja. Zamisel ga je navdušila in je nemudoma ustanovil iniciativni odbor za praznovanje jubilejnega leta. Januarja 2016 je bila sklicana prva seja odbora, ki si je nadel ime Odbor 800. Na seji sem člana obširneje seznanil s pobudo za praznovanje. Jedro tega je priprava strokovne monografije (zbornika) o naši občini. Do sedaj je izšlo že nekaj del, ki so se lotila posameznih segmentov zgodovine kraja, predvsem monografija o župniji ter publikacije o športu, društvenem življenju in še čem. Vsekakor pa je 800. obletnica izvrstna priložnost, da se občina predstavi čim bolj celostno in strokovno.

Spomladi 2016 je bil oblikovan osemčlanski uredniški odbor za pripravo monografije. Člani so: župan Blaž Milavec, podžupan Andrej Pogorelec, Cvetka Vesel, Polona Rigler Grm, Marina Gradišnik, Petra Marn, Janez Mihelič in Ludvik Mihelič. Slednji je bil tudi imenovan za odgovornega urednika. Glavne naloge v tem obdobju so bile priprava koncepta monografije, pridobivanje avtorjev in zasnova intervjujev.

Monografija bo vključevala različna strokovna področja. Podrobneje bodo obdelana tista, ki so bila do sedaj prezrta ali le obrobno predstavljena. Tako bodo posebej raziskane arheološke sledi širšega območja občine. Predstavljena bo starejša zgodovina občine, kakor se zrcali v urbarjih, katastrskih in drugih popisih. Poseben poudarek bo namenjen Sodražici kot trgu in tedenskim sejmom. Strokovno bo razložena etimologija (izvor) naselbinskih imen. Podan bo upravni razvoj občine od sredine 19. stoletja do danes. Spregledani ne bosta niti

težki obdobji prve in druge svetovne vojne. Predstavljeni bosta umetnostna dediščina in glasbena ustvarjalnost, po kateri slovi Sodražica. Zajeti bodo gospodarska zgodovina občine, razvoj kmetijstva, obrti in podjetij. V posebnem poglavju bo prikazana etnološka dediščina z za nas najprepoznavnejšim suhorobarstvom. Posebno mesto je namenjeno razvoju zdravstvene oskrbe skozi čas. V zborniku ne bosta izostala zgodovinski prikaz obeh župnij z nekaterimi manj po-

Za pokušino objavljamo dopisnico z razglednico Sodražice, poslano februarja 1904, z motivom trga in Kadic. Njen lastnik je Miloš Mikolič iz Ljubljane.

znanimi poudarki in razvoj šolstva v Sodražici. Monografijo bo sklenilo poglavje o znamenitih Sodražicanih, ki so ime Sodražice ponesli v domovino in svet.

K sodelovanju smo povabili tako zunanje kot domače avtorje. Pisici so odlični strokovnjaki z Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Univerze v Ljubljani, nekaterih inštitutov, Arhiva Republike Slovenije, Nadškofijskega arhiva Ljubljana, Slovenskega šolskega muzeja itd. V pripravo monografije se je zavzelo vključil tudi Rokodelski center Ribnica.

Nekatere teme smo zaupali domačim avtorjem, ki dobro poznajo posamezne vidike razvoja kraja (geografske značilnosti, rastlinstvo in živalstvo, gospodarstvo pred drugo svetovno vojno in po njej, razvoj in perspektive kmetijstva, zdravstvena služba, delovanje društev ...).

Nosilec in koordinator projekta je Občina Sodražica. 1. marca ga je na 14. redni seji uradno potrdil tudi občinski svet. K projektu želimo pritegniti čim več občanov. Prepričani smo, da se del naše skupne preteklosti skriva v vas in pri vas. Nekaj tega bi radi oteli pred pozabo časa. Posamezniki in družine hranite dragocene spomine, pisne vire in predmete, ki lahko pripomorejo k poglobljenemu in celovitemu preučevanju

naše preteklosti. Zato smo že oz. bomo v naslednjih mesecih člani uredniškega odbora posneli več intervjujev s posameznimi občani.

Hvaležni bomo za vsako slikovno gradivo (razglednice, fotografije), različne druge dokumente (listine, pogodbe, pisma, potrdila, spričevala) oz. kakršne koli pisne vire. Dokumentarno gradivo zbira tajnica odbora Petra Marn na Občini Sodražica. Originali bodo kopirani in vrnjeni v najkrajšem času. Prosimo, da slikovno gradivo opremite z vsemi potrebnimi podatki (naslov slike/fotografije, koga prikazuje, čas nastanka, kdo je avtor in kdo jo hrani).

Jubilejno leto 2020 bodo zaznamovali različni dogodki, ki se bodo vrstili med aprilom in oktobrom. Izdajo monografije bo spremljala razstava o preteklosti in sedanjosti občine. Gotovo bodo praznovanje obogatili mnogi kulturni, športni in drugi dogodki s Tržnim dnem na čelu. Praznovanje 800. obletnice je lepa priložnost za (p)oživitev zavedanja, kdo smo in kam segajo naše korenine. Ne nazadnje je praznovanje priložnost za še večjo prepoznavnost naše občine v širšem slovenskem prostoru ter eden izmed temeljev pospeševanja razvoja turizma. Naj praznovanje visoke obletnice res postane projekt nas vseh.

PRAZNOVANJE 800. OBLETNICE

Hvaležni bomo za vsako slikovno gradivo (razglednice, fotografije), različne druge dokumente (listine, pogodbe, pisma, potrdila, spričevala) oz. kakršne koli pisne vire. Dokumentarno gradivo zbira tajnica odbora Petra Marn na Občini Sodražica. Originali bodo kopirani in vrnjeni v najkrajšem času. Prosimo, da slikovno gradivo opremite z vsemi potrebnimi podatki (naslov slike/fotografije, koga prikazuje, čas nastanka, kdo je avtor in kdo jo hrani). Pobude in predloge lahko posredujete tudi odgovornemu uredniku monografije na e-naslov: **ludvik.mihelic@guest.arnes.si** ali pokličete na telefonsko številko **031 873 355** oz. pišete **Petri Marn** (Občina Sodražica) na e-naslov: **petra.marn@sodrazica.si**.

OBMOČNO ZDRUŽENJE VETERANOV VOJNE ZA SLOVENIJO RIBNICA

PIŠE: F. MIHELČ, OBČNI ZBOR OZVVS RIBNICA

Temeljno poslanstvo Zveze veteranov vojne za Slovenijo je ohranjanje spomina na osamosvojitveni proces in osamosvojitveno vojno leta 1991 ter njenih vrednot. Tako kot vsaka organizacija pregleda svoje delo na občnem zboru, je tudi Območna organizacija veteranov vojne za Slovenijo (OZVVS) Ribnica 31. marca 2017 v ta namen organizirala občni zbor. Slavnostni del občnega zbora se je začel s prihodom praporja ob zvokih koračnice, sledila sta predvajanje himne in svečano veteransko dejanje. Glavna točka tega dela občnega zbora je bil kulturni program, ki so ga zelo lepo izvedli učenci Osnovne šole Ribnica in Glasbene šole Ribnica.

Učenci obeh šol so stalni izvajalci kulturnega programa OZVVS Ribnica. Občnemu zboru dajo s svojim programom značaj slavnosti in proslave samostojnosti naše države. Zato je OZVVS Ribnica v skladu s svojim Pravilnikom o priznanjih omenjenima šolama na občnem zboru podelil zahvalo.

Delovni del občnega zbora se je začel z izvolitvijo delovnih teles vodenja zbora. Sledilo je poročilo o opravljenih aktivnostih OZVVS Ribnica v letu 2016 ter finančno poročilo. Ustno sta poročala predsednik in sekretar, izdelala pa sta tudi podrobni poročili v pisni obliki. Predsednik se je v svojem poročilu posebej zahvalil članom za njihovo zvestobo ter vsem trem občinam: Ribnica, Sodražica in Loški Potok, UE Ribnica, ZVVS, PVD Sever, Odbor Kočevje-Ribnica, ZBNOB Ribnica in sosednjim OZVVS, Kočevje, Velike Lašče, Grosuplje, Litija-Šmartno ter Domžale, za dobro

sodelovanje. Svoje poročilo sta predstavila tudi člana nadzornega odbora in častnega rabsodišča. Poročila so bila sprejeta soglasno in brez pripomb. Nato je sledila predstavitev načrta dela za leto 2017, predstavila sta ga predsednik in sekretar. Tudi načrt poslovanja je bil sprejet soglasno in brez pripomb.

Na osnovi Pravilnika o priznanjih je član Ivan Ruparčič prejel bronasto priznanje OZVVS za svoje dosežke na športnem področju. Na koncu je predsednik predstavil plan letošnje strokovne ekurzije v Belo krajino, nato je sledilo še kratko družabno srečanje.

POČASTITEV SPOMINA NA PADLE RUSKE VOJAKE V SODRAŽICI

PIŠE: ANA MODUC, PAVLINA PIHLER, FOTO: MARKO BURGER

25. aprila 2017 smo se ob 11. uri udeležili slovesnosti ob spomeniku borcem NOB. Slovesnosti sta se udeležila tudi sekretar ruskega veleposlaništva v Republiki Sloveniji, gospod Alexander Vinnik, in ruski umetnik Aleksander Beglov, ki je na obisku v Sloveniji. Prisotni smo bili tudi člani UO KO ZZB za vrednote NOB Sodražica s predsednikom Jankom Divjakom na čelu, predsednik OO ZZB Ribnica Danilo Divjak, tajnica OO ZZB Ribnica Breda Oražem, župan občine Sodražica Blaž Milavec, župan občine Ribnica Jože Levstek in načelnik UE Ribnica Primož Bučan ter predstavniki občinske uprave Občine Sodražica.

Potem ko je naš župan Blaž Milavec na kratko pozdravil vse prisotne, je sprevod krenil do skupnega groba slovenskih in ruskih vojakov, ki so bili ustreljeni kot borci NOB med drugo svetovno vojno. Tu se je član ruskega veleposlaništva, gospod Aleksander Vinnik, zahvalil za

lepo vzdrževan grob in za ohranjanje spomina na padle ruske vojake na ozemlju naše današnje občine.

Enako se je za ohranjanje spomina na padle ruske vojake zahvalil tudi Aleksander Beglov. O zgodovini bojev ruskega bataljona na našem teritoriju je nekaj besed povedal gospod Danilo Divjak. Ruska delegacija je skupaj z županom občine Sodražica položila venec k spomeniku ob istočasnem poklonu prapora KO ZZB za vrednote NOB Sodražica in poklonu vseh prisotnih ob spomeniku NOB.

Sekretar ruskega veleposlaništva je ob tej priliki izročil županu občine Sodražica rusko odlikovanje – medaljo, ki je bila izdana ob 100. obletnici Ruske kapelice na Vršiču, za zgledno sodelovanje med njima in za zgledno ohranjanje spomina na skupne boje v času NOB.

Po počastitvi spomina na ruske vojake je sledilo prijetno druženje vseh udeležencev te spominske dejavnosti.

»ZLATOMAŠNIK, BOD' POZDRAVLJEN, OD BOGA SI NAM POSLAN ...«

PIŠE: LJUBICA KOŠIR, FOTO: JANEZ TROBEVŠEK

Letošnji zlatomašnik Tone Košir, salezijanec, je bil rojen 23. novembra 1939 v kmečki družini v Sodražici, po domače pri Žnidarjevih. Bil je tretji po vrsti od štirih otrok. Velikodušno se je odzval Gospodovemu povabilu »Pridi in hodi za menoj« in daroval novo mašo 2. julija 1967 v Sodražici.

Božji klic je zaznal na poti poklicne šole v Mariboru in leta 1956 stopil v salezijansko redovno skupnost na Reki, srednjo šolo pa je obiskoval tudi v Zadru. Po gimnaziji je študiral teologijo v Ljubljani in bil leta 1967 v Ribnici posvečen za duhovnika. Nadaljeval je študij zgodovine in sociologije na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Na Srednji verski šoli v Želimlju je od leta 1968 do 1991 poučeval zgodovino, sociologijo, filozofijo, zgodovino pa tudi na sedanji Gimnaziji Želimlje. Pridobil si je sloves dobrega pedagoga, ki je mladim znal približati svoje obilno znanje in pri mnogih vzbuditi zanimanje za domačo deželo in njeno zgodovino. Kljub številnim obveznostim je našel čas in voljo tudi za raziskovalno delo. Temelj za poznavanje zgodovine samostanov je postalo njegovo delo Okvirni pregled zgodovine redovništva na Slovenskem, ki je izšlo leta 1974 na Hrvaškem. Leta 1982 je bil imenovan za predstojnika v salezijanski družbi (inšpektor, ravnatelj, svetovalec, vikar). Pomembno in odgovorno delo je opravljal do leta 1988. S svojo pastoralno modrostjo se je izkazal kot oskrbnik v več župnijah v okolici Ljubljane. Bil je župnik, duhovni pomočnik (Moste in Rudnik, Tomišelj, Ig), sedaj pa je rektor svetišča na Kureščku.

Kjer koli deluje, skrbi za ohranjanje dediščine, saj jo v svojem strokovnem znanju in povezanosti z domovino in kulturno dediščino, ki so jo ustvarili naši predniki, obravnava kot del naše narodne identitete. Na to gleda kot na del našega skupnega bogastva, ki smo ga dolžni varovati vsi, ne glede na svoje prepričanje in svetovni nazor.

Ob vsem naštetem pa je največja vrednost človek, ki zna vedno poslušati, upoštevati različna mnenja in dati svoje mnenje. Na ta način še vedno ostaja kot priča zavzetosti za človeka in njegovo presežnost. Še posebej se to odraža v skriti pozornosti do ostarelih.

Tako so zapisali o gospodu Koširju ob podelitvi naziva častni občan občine Ig.

Mnogi, ki smo z njim povezani in ga poznamo že vsaj 50 let, gospoda Toneta Koširja cenimo kot neizmeren dar cerkvi in bogat blagoslov za vse nas. Njegovi domači ga poznamo kot človeka, ki nikogar ne prizadene – ne z besedo ne z dejanjem. Poznamo ga kot dobrohotnega, skromnega, velikodušnega brata, strica in svaka, modrega duhovnika in gorečega redovnika.

Naš rojak Tone Košir ni le graditelj cerkva in stavb, je tudi graditelj in učitelj občestva v Gospodovem vinogradu, v duhu sv. Frančiška Saleškega in sv. Janeza Boska. Duhovniško in redovniško poslanstvo opravlja vestno, vdano, pobožno, z velikim zaupanjem

v Božjo pomoč in Marijino varstvo. O Marijini slavi priča z govorno in tiskano besedo – dvomesečnik Glasnik Kraljice miru izhaja že 27 let v nakladi okrog 5000 izvodov. »Marija nam tudi na Kureščku pomaga odkrivati lepoto življenja iz krsta, srečo, ker smo člani skupnosti Cerkve, in nas vodi k svobodi Božjih otrok. Kurešček je za nas velika, zastojna milost, zato ne bomo brezbrizni do Marijinih opominov, vabil in sporočil,« je zapisano v enem izmed zadnjih Glasnikov Kraljice miru.

Zlato mašo bo daroval na Igu **2. julija 2017**, v Sodražici pa bo ponovitev zlato maše prof. Tonea Koširja v nedeljo, **23. julija 2017**, po godu sv. Marije Magdalene, farne zavetnice naše župnije. **Biserno mašo** pa bo v župniji Sodražica **2. julija 2017** daroval prelat dr. France Oražem.

Lepo vabljeni na obe slovesnosti!

NADUČITELJ: PRIPOVED O ČLOVEKU IN NJEGOVEM KRAJU

PRIPRAVILA: JASNA JANEŽ

»Zadnji dan leta 1885. Gosta megla je ležala nad Ljubljano. Manjkalo je le četrte ure do sedme zjutraj. Na dvorišču hotela pri Maliču je stal poštni voz, pripravljeno, da odpelje potnike in pošto na kočevsko stran kakor vsak dan ob tej uri.«

To je začetek že sedme knjige Ivana Šega z naslovom Nadučitelj. Ivan Šega je vsestranski ustvarjalec iz naše občine. Veliko daje na ohranjanje tradicije v sodražki občini. Napisal je tudi mnoga literarna dela, ki pripomorejo k zavedanju o številnih ljudeh, služnih za naše kraje.

ŠMARNICE 2017 NA PESKU

PIŠE: BRANKA GORNIK, FOTO: POLONA MIHELIC

Letošnji maj je zopet priklical k šmarnicam 27 otrok in devet odraslih iz vasi Jelovec ter ulic Hosta in Na pesek, ki smo se radi zbirali pri novi kapelici. Medse pa radi sprejmemo vsakega, ki se nam želi pridružiti.

Eni so k šmarnicam hodili redno, drugi smo kdaj manjkali, bistveno pa je to, da nam je bilo vsakič lepo. Glede na to, da smo bili letos prvič na prostem, pred kapelico, je veliko vlogo odigralo vreme. Mariji se moramo zahvaliti, da smo samo enkrat v celem mesecu vedrili v kapelici. Ker se ta še gradi, je notri dovolj prostora za kar nekaj ljudi. Marijin kip je še vedno v varnem zavetju cerkvene veže, zato smo k šmarnicam vsakič prinesli manjši kipec, ki nam ga je velikodušno posodila gospa Štefka. Naredili smo preprost oltarček iz opeke, nanj pognili lep prt, v vazo dali šopek cvetja in veseli, da se lahko zbiramo na tem kraju, peli Marijine in ostale, predvsem slavilne pesmi. Otroci so radi sodelovali tudi z branjem zgodbe ter litanij.

Tema letošnjih šmarnic je bilo prikazanje Marije na Skalnici, na Sveti gori, pred približno 500 leti (l. 1539). Izredno lepe zgodbe, primerne za vsako starost, razumljive, zanimive in poučne, podkrepjene tudi z zgodovinskim ozadjem dogajanja v tistem času. Ker letos obeležujemo 100-letnico Marijinega prikazanja v Fatimi, smo bili prav veseli obiska Fatimske Marije – med romanjem po dekaniji ter župniji sta nas obiskali kar dve njeni podobi.

Šmarnice so za vse (predvsem pa za otroke) prijetna oblika druženja, zato bomo ta srečanja vsi pogrešali. Zadnji dan smo starši pripravili pogostitev in se vsi skupaj malo dlje zadržali pri kapelici.

Ob tej priložnosti bi se ponovno zahvalila vsem donatorjem in vsem, ki ste kakor koli pripomogli h gradnji tega svetišča. Hvala gospodu župniku za podporo in blagoslov kapelice ob začetku šmarnic.

Še vedno pa zbiramo sredstva za dokončanje kapelice, ki jih lahko nakažete na **TRR Župnije Sodražica:**

SI56 0232 1009 2130 944,

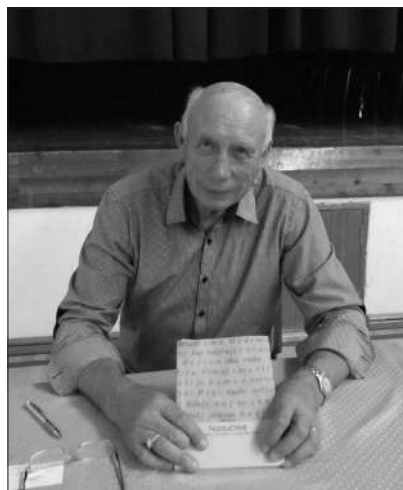
namen: KAPELICA-PESEK.

Veseli bomo vsakega prispevka. Za vse Bog povrni!

Svoje zadnje delo z naslovom Nadučitelj je predstavil v petek, 26. maja 2017, ob 19. uri v dvorani OŠ Sodražica. Za uvod je zapel pevski kvartet, v katerem poje tudi sam. Sledil je nagovor ravnateljice šole Majde Kovačič Cimperman, ki je omenila 200-letnico šole, v sklopu katere je potekala tudi ta predstavitev knjige.

Za začetek je avtor predstavil nekaj povsem tehničnih stvari o knjigi. Obsega malo več kot 180 strani in okoli 69.000 besed. Tiskana je v 400 izvodih. Na naslovnici je fotografija iz slovnice Franca Slamca. Ivan Šega je povedal, da tretjino energije porabi za samo pisanje, ostali dve tretjini pa gre za tisk, oblikovanje, lektoriranje, iskanje sponzorjev itd. Preden se je lotil pisanja, je pregledal razne zapise o Mihajlu Vrbiču, tretjem nadučitelju OŠ Sodražica. Po njem je namreč zgrajena glavna literarna oseba – učitelj Mihel Vrbič. Največ gradiva je črpal iz zapisov Vrbičeve hčerke Olge ter zapisov gospoda Frana Fajdige.

Zgodba se dogaja ob koncu 18. in na začetku 19. stoletja, ko se je začelo šolstvo v Sodražici. Poleg osrednjega lika in njegove zgodbe najdemo tudi opise ljudi, ki so tedaj resnično živeli. Uporabljenih je kar nekaj pravih domačih imen. Zgodba pripoveduje o gluhonemi dekli, s katero se zna pogovarjati samo učitelj Mihel. Resnična oseba Mihajl Vrbič se je namreč naučil jezika za gluhe. Poleg

tega je opravljal tečaje za čebelarstvo, sadjarstvo, tečaj za zadrugištvo, rokodelski tečaj in še bi lahko naštevali. Bil je medicinar in veterinar. Če so zboleli, so šli krajani k njemu in ne k zdravniku. Šega je omenil anekdoto, v kateri nastopa župnik, s katerim se Vrbič ni preveč razumel. Župnik si je zlomil nogo in nalašč ni hotel k Vrbiču po pomoč. Noga se ni nikoli pravilno zacečila in tako je šepal do konca življenja. Vrbič je bil dejaven na mnogih področjih. Poleg vsega omenjenega je vodil Poslovalnico v Sodražici in bil vodja glavne vremenske postaje, prav tako v Sodražici. Knjiga govori o njem kot resnični osebi, veliko pa je tudi izmišljenega. O sami vsebini avtor ni

želel veliko povedati, saj pravi, da moramo knjigo sami prebrati. Vsekakor pa tako kot on tudi mi želimo, da bi se ohranilo veliko spoštovanje do človeka, ki je Sodražici mnogo dal.

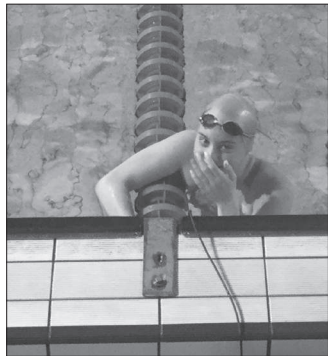
Na predstavitvi je bilo pet Vrbičevih vnukov. Elza, ena izmed njih, je za konec povedala nekaj o svojem dedu: »Ata me je v otroštvu učil mnogo stvari. Igral je klavir, pel, peljal me je v opero in Tivoli. Na njegovem pogrebu je bilo veliko ljudi.«

V nekrologu je zapisano, da je njegovo telo sicer pokopano v Ljubljani, toda njegovo srce je ostalo v Sodražici. Vsaj delček ga boste zagotovo našli tudi vi v tej knjigi!

ANA KASTIGAR V SLOVENSKI PLOVALNI REPREZENTANCI

PIŠE: MIHA KOREN, FOTO: MIHA KOREN

Na začetku aprila se je v Mariboru odvijal tradicionalni miting Pomlad, ki je privabil več kot 400 plavalcev in plavalke iz sedmih držav. Plavalci in plavalke PK Ribnica so se domov vrnili zadovoljni in veseli, saj so si priplavalci nekaj odličnih rezultatov, osebnih rekordov in dosegli zavidljivo število stopničk.

Najbolj vesela med vsemi je bila Laščanka Ana Kastigar, ki se je uvrstila v kadetsko reprezentanco Slovenije v disciplini 100 m delfin. Ana je v tej disciplini tudi slavila na tekmovanju, poleg tega pa je osvojila še drugo mesto na 200 m prosto in 50 m delfin.

Med ostalimi plavalci in plavalkami je v kategoriji članov izstopal Robert Lovšin z zmago na 200 m prosto in 200 m delfin. Med mladinci je Sodražan Jan Arko v disciplini 50 m prosto in 50 m delfin osvojil tretje mesto. Med deklicami je Nana Poje osvojila tretje mesto na 100 m hrbtno. Prav tako tretja je bila Maja Levstek v disciplini 100 m hrbtno. Med najmlajšimi je Filip Čirović zmagal na 100 m hrbtno in 200 m prosto. Tretje mesto pa je osvojil na 200 m prsno in 200 m hrbtno. Zmage se je veselil tudi Klemen Topolnik v disciplini 100 m prsno in 400 m prosto. Drugo mesto je osvojil Maks Kastigar v disciplini 400 m prosto ter tretje v disciplini 100 m hrbtno. Tretje mesto med najmlajšimi dekletimi je osvojila Dora Đukić na 200 m in 100 m hrbtno. Tretje mesto je osvojila tudi Laščanka Hana Starc na 400 m prosto. Z osebnimi rekordi in uspešnimi nastopi so se izkazali tudi ostali.

Plavalni klub Ribnica v sodelovanju z Zavod Kočevsko vabi na

PLAVALNI MARATON ZA POKAL KOČEVSKEGA MEDVEDA

RUDNIŠKO JEZERO, SOBOTA, 17. JUNIJ 2017

Plavalni maraton se bo odvil v sklopu serije maratonov: »Preplavajmo Slovenijo – Pokal slovenskih jezer in morja« v naslednjih disciplinah:

1. REKREATIVCI NA PROGI DOLŽINE 1.500 m OB 11.00
2. OTROCI (DEKLICE- DEČKI) STAROSTI OD 10 DO 12 LET NA PROGI DOLŽINE 400 m OB 13.00
3. TEKMOVALCI NA PROGI DOLŽINE 5.000 m OB 14.00 (tekma šteje za izbor za udeležbo na evropskem prvenstvu v daljinskem plavanju)

kočevsko

OBČINA KOČEVJE

RIBNICA
PLAVALNI KLUB

Več informacij: <http://www.pk-ribnica.com>
<https://www.facebook.com/plavalni.klub.inles.ribnica/>

ŠD EXTREM, U13A – ŠPORT ZDRUŽUJE!

PIŠE: N. A., FOTO: KMN OPLAST KOBARID

V minulem slovenskem prvenstvu v futsalu – dvoranskem nogometu je uspešno zgodbo pisala tudi ekipa U13A ŠD Extrem. Sestavljajo jo fantje letnika 2004 in 200 iz občin Ribnica, Sodražica in Velike Lašče.

Skupinski del lige zahod, kamor klub sodi, je ekipa U13A s štirimi točkami zaostanka za ekipo KMN Oplast Kobarid končala na drugem mestu. Uvrstitev ji je odprla vrata v finale vseslovenske lige U13, v kateri se je pomerilo osem najboljših slovenskih futsal ekip te starostne kategorije.

V borbi za prvo in drugo mesto sta bila tekmeča KMN Mete-

VETERANSKI TURNIR V ROKOMETU

PIŠE: MIRAN ŠTUPICA, FOTO: MIRAN ŠTUPICA

Rokometni veterani RK Usnjar iz Šmartnega pri Litiji so nas povabili na prijateljski turnir, na katerem je sodelovala še veteranska ekipa RK Dobova. Turnir smo na zadovoljstvo vseh udeležencev odigrali v prekrasni rokometni dvorani Pungrt. Tekme so se končale brez posebnih poškodb, le naš Tone je nesrečno dobil udarec v ličnico. Poškodba pa le ni bila tako huda, da z igranjem ne bi nadaljeval. Na koncu je naša ekipa zasedla tretje oz. zadnje mesto, z igro pa ni razočarala. Ekipi manjka še kakšna pomladitev, saj smo igrali s precej mlajšimi ekipami, zato ponovno vabimo medse fante, ki so včasih aktivno igrali rokomet v Sodražici ali okolici. Po končanem turnirju smo srečanje nadaljevali v klubskih prostorih RK Usnjar in si obljubili, da se letos še srečamo, če ne prej, na Memorialu bratov Fajdiga v Sodražici.

REZULTATI:

DOBOVA – SODRAŽICA 11 : 8
DOBOVA – USNJAR 11 : 12
SODRAŽICA – USNJAR 10 : 10

VRSTNI RED:

1. RK USNJAR
2. RK DOBOVA
3. ŠD SODRAŽICA

orplast in FC Ptuj premočna. Z borbeno igro in vztrajnostjo je ekipa ŠD Extrem v domači dvorani premagala ekipo Sevnice ter se tako uvrstila na tekmo za tretje mesto, kjer se je pomerila z ekipo KMN Oplast iz Kobarida.

Med fanti iz obeh ekip so se tekom let stakle prijateljske vezi in tako sta bili obe tekmi, domača in povratna v Kobaridu, dokaz, da šport tudi zblizuje. Domači parket je bil za naše igralce usoden, saj so gostje iz Kobarida tekmo končali s sedmimi goli prednosti. Ampak povratna tekma v Kobaridu je bila skoraj usodna za Kobaridce. Naši fantje so igrali, kot bi jih nosil vihar. Tekma je bila napeta in izenačena od samega začetka, končala pa se je z rezultatom 6 : 6. Fantje so igrali odlično. Kobarid je tako le stežka ubranil prednost tekme v gosteh in si prisluženo priigral pokal za tretje mesto.

Ekipa U13A je bila v skupni razvrstitvi na četrtem mestu. Kot že omenjeno, so se med igralci in starši otrok iz ŠD Extrem in KMN Oplast iz Kobarida spletle tesne prijateljske vezi. Na domači tekmi za tretje mesto v Sodražici smo si izmenjali znanje in izkušnje. Tako smo se v Kobarid na zaključek sezone odpravili s torto, na kateri sta bila znaka obeh klubov. Podelitev pokalov obema ekipama je minila v športnem prijateljskem vzdušju. Odlična, borbena igra naših fantov je navdušila vse gledalce.

Podelitvi pokalov je sledila pogostitev, ki so jo pripravili starši in člani kluba KMN Oplast. Po pašti smo razrezali dve torti in se posladkali. Domov smo se vrnili s prijetnimi spomini.

SIBOR INOTHERM NA FINALNEM TURNIRJU V BORBAAH – ŠEMPETER 2017

PIŠE: ELVIS PODLOGAR, PREDSEDNIK SIBORJA

V OŠ Šempeter je v nedeljo, 14. maja 2017, KBV Fudoshin v soorganizaciji JJZS izvedel finalni pokalni turnir v borbah za starostne kategorije U8, U10, U12 in U15. Skupaj je nastopilo 62 tekmovalk in tekmovalcev iz šestih klubov. Tekmovanje je skupaj s še dvema turnirjema šteló za pokal Slovenije v ju-jitsu borbah. Udeležilo se ga je 13 članov Siborja, ki so dosegli odlične uvrstitve. Ekipa Sibor Inotherm je osvojila 13 medalj, od tega osem zlatih, dve srebrni in tri bronaste.

Luka ČIROVIČ – 1. mesto, U15, do 41 kg
Naja POJE MIHELIČ – 1. mesto, U12, do 32 kg
Anže GOLEŽ – 1. mesto, U12, do 34 kg
Lana POJE MIHELIČ – 1. mesto, U10, do 28 kg
Nika KOTAR – 1. mesto, U15, do 48 kg
Jan DIVJAK – 3. mesto, U10, do 34 kg
Erik MIHELIČ – 3. mesto, U10, do 34 kg
Enej ŽAGAR – 1. mesto, U15, do 37 kg
Tristan GOTOVAC – 1. mesto, U8, do 25 kg
Maks LEVSTEK – 2. mesto, U8, nad 25 kg
Luka POJE MIHELIČ – 2. mesto, U8, do 25 kg
Tilen STARČEVIČ – 1. mesto, U15, do 60 kg
Filip ARKO – 3. mesto, U10, do 42 kg

Na turnirju je ŠD Sibor osvojil tudi pokal za tretje mesto v ekipni razvrstitvi.

Rezultati slovenskega pokala pa so naslednji:

Naja POJE MIHELIČ – 1. mesto, U12
Anže GOLEŽ – 1. mesto, U12
Lana POJE MIHELIČ – 1. mesto, U10
Nika KOTAR – 3. mesto, U15
Enej ŽAGAR – 3. mesto, U15
Tristan GOTOVAC – 1. mesto, U8
Luka POJE MIHELIČ – 2. mesto, U8

Čestitke tudi vsem drugim, ki so nastopili v borbah in dosegli ostale odlične uvrstitve.

NAJ VAS ZELIŠČA PRESENETIJO

PRIPRAVILA: IVANA MILAVEC, KOORDINATORICA I, VGC SKUPAJ

V četrtek, 4. maja 2017, je v Sodražici potekala zeliščna delavnica v naravi. Pogovarjali smo se, pili čaj, pripravili nekaj sadik in si ogledali več kot 50 različnih rastlin (zelišč).

Zbrali smo se pred Občino Sodražica. Od tu smo odpešali na Zavrti, na vrt, njivo, in si ogledali več kot 50 različnih rastlin. Beseda je tekla o prepoznavanju rastlin v naravi, sajenju, presajanju, negovanju posameznih rastlin, nabiranju in shranjevanju ter izkušnjah z vsakodnevno ali priložnostno uporabo nekaterih rastlin. Ob zaključku delavnice smo popili čaj iz industrijske konoplje in presadili nekaj sadik v lončke. Pogovarjali smo se o hermiliki, baldrijanu, komarčku, vinski rutici, žajblju, luštreku, dišeči perli, trpotcu, penuši, plešču, rmanu, gabezu, pegastem badlju, krvavem mlečku, koprivi, gomoljasti sončnici, divjem hmelju, različnih vrstah mete itd. Svoje mesto v pogovoru so dobili tudi jagode, čebula, česen, beluši, krompir, ribez, maline in druge vrtnine ali grmovnice, ki jih običajno gojimo na vrtovih. Pogovor je stekel tudi o sladkem pelinu in industrijski konoplji. Prav slednji smo posvetili posebno pozornost, ker bo v poletnih mesecih ponovno krasila njivo na Zavrtih. V juliju 2017, ko bo konoplja v polni rasti, se bomo ponovno zbrali na zeliščni delavnici.

V okviru projekta VGC Skupaj, ki je namenjen različnim ciljnim skupinam, izvajamo različne delavnice s področja zdravstva, socialnega varstva, šolstva, likovno-ustvarjalne delavnice in še mnogo več z namenom opolnomočiti posameznika, družino, skupino za kakovostno življenje. Poleg tega se v sklopu projekta predstavljajo različna društva, posamezniki in organizacije.

Projekt sofinancirata Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti in Evropski socialni sklad v okviru Operativnega programa za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020, prednostne osi: 9. Socialna vključenost in zmanjševanje tveganja revščine, prednostne naložbe: 9.1 Aktivno vključevanje, vključno s spodbujanjem enakih možnosti in dejavnega sodelovanja ter izboljšanje zaposljivosti in specifičnega cilja: 9.1.3 Preprečevanje zdrsa v revščino oz. socialno izključenost in zmanjševanje neenakosti v zdravju. Vodilni partner v projektu je RIC Novo mesto. Projekt VGC Skupaj Kočevje sofinancirajo tudi občine Kočevje, Sodražica in Kostel.

»Sožitje generacij plemeniti naš vsakdan.«

URNIK BREZPLAČNIH AKTIVNOSTI VGC SKUPAJ SODRAŽICA

V sklopu dejavnosti VGC Skupaj bodo pod okriljem Ljudske univerze Kočevje v Sodražici (v sejni sobi občine) organizirane različne brezplačne dejavnosti. Udeležba na delavnicah in predavanjih je omejena, zato je potrebna prijava. Veselimo se vaših prijav na telefonsko številko 051 433 566 ali e-naslov: ivana.milavec@lu-kocevje.si.

6. 7. 2017 ob 14. uri – Ustvarjalne delavnice za otroke
Ustvarjali bomo like iz DAS-mase. (ga. Ivana Milavec)

20. 7. 2017 ob 14. uri – Družabne igre v času počitnic
Igrali se bomo različne družabne igre, kot sta človek, ne jezi se, mikado. (ga. Nadja Mikuž)

22. 7. 2017 ob 14. uri – Zeliščarska delavnica
Z gospo Sonjo Grlica se bomo sprehodili po zeliščnem vrtu in spoznavali sezonska zelišča ter industrijsko konopljo.

3. 8. 2017 ob 14. uri – Lončarska delavnica
Rokodelski center Ribnica bo predstavil lončarstvo in izdelke iz gline, ki jih bomo izdelovali tudi sami.

10. 8. 2017 ob 14. uri – Pevske urice v času počitnic
V okviru delavnice za otroke se bomo učili otroške pesmice z gospo Karmen Šmacelj.

17. 8. 2017 ob 14. uri – Delavnica za otroke
V okviru Morje – tempera ustvarjalnice bomo slikali vtise poletnih dni. (ga. Nadja Mikuž)

AKTIVNE POČITNICE NA BAZENU

Aktivne počitnice so namenjene otrokom starim od 6 do 14 let. Poudarek je na učenju plavanja ter na aktivnem preživljanju počitnic in prostega časa. Dnevno bomo imeli na programu različne športne in družabne aktivnosti, ki bodo otrokom približale šport in zdrav način življenja. Tečaj bo potekal v športnem centru Ribnica pod vodstvom trenerjev Plavalnega kluba Ribnica. Varstvo otrok bo organizirano od 6.30 do 16.00 od ponedeljka do petka. Za malico in kosilo bo poskrbljeno.

TERMINI

1. termin od 3.7 do 7.7.2017 (prijave do 29.6.2017)
2. termin od 10.7 do 14.7.2017 (prijave do 6.7.2017)
3. termin od 17.7 do 21.7.2017 (prijave do 13.7.2017)

CENA 1-TEDENSKEGA TEČAJA ZA ENEGA OTROKA JE 90 EVROV

PLAVALNI KLUB RIBNICA

plavalniklub.ribnica@gmail.com | 040 550 845

ZAHVALA OB POŽARU

3. januarja 2017 zvečer nas je doletela nesreča – požar na ostrešju. Brez dobrih sosedov, ki so takoj poklicali gasilce, bi lahko ostali brez vsega. Zahvaljujemo se sosedom, ostalim vaščanom, gasilcem, članom civilne zaščite, Občini Sodražica in vsem ostalim za požrtvovalno in hitro pomoč. Hvala vsem za denarno, fizično in psihično pomoč. Brez vas nam ne bi uspelo. Zahvaljujemo se tudi sosеду Antonu Koširju in njegovi ekipi, saj bo ravno v teh dneh končano novo ostrešje. Še enkrat hvala vsem in Bog povrni.

Družina Indihar, Globel

KLUB HARMONIKARJEV URŠKA VAS VABI NA

25. TRADICIONALNO TEKMOVANJE HARMONIKARJEV,

**ki bo v soboto, 5. avgusta 2017, ob
16. uri na letnem vrtu gostilne Urška v
Zamostcu pri Sodražici.**

Tekmovanje bo potekalo v štirih kategorijah, nato bo sledil izbor naj harmonikarja Urške 2017 in suhorobarskega prvaka 2017. Letos bo potekalo tudi predtekmovalje za zlato harmoniko Ljubečne.

**Nagrade so izdelki rezbarja Draga Koširja, prijave
pa sprejemamo do tekmovanja na telefonsko številko 041 591 133 oz. (01) 836 61 28.**

Po tekmovanju bo sledilo druženje s harmonikarji.
Vabljeni vsi ljubitelji harmonike in dobre volje.
Klub harmonikarjev Urška

VABILO

KLUB HARMONIKARJEV URŠKA

LETOS PRAZNUJE 20 LET DELOVANJA,

**zato vas v nedeljo, 18. junija 2017,
ob 15. uri vabimo na pokrit letni vrt
gostilne Urška.**

Nastopili bodo harmonikarji z glasbenimi gosti.
Vljudno vabljeni, da z nami preživite nedeljsko popoldne.

Klub harmonikarjev Urška

*Zdaj bivaš vrh višave jasne,
kjer mraka ni, kjer ni noči;
tam sonce sreče ti ne ugasne,
resnice sonce ne stemni.
(Simon Gregorčič)*

V spomin na
Blaža Kosa
(1987–2010)

11. junija je minilo sedem let, odkar si za vedno odšel od nas, dragi Blaž. Še vedno smo žalostni, vendar srečni, da smo smeli biti s teboj. Verjamemo, da si na lepšem kraju, v nebesih, in nas varuješ.

Hvala vsem, ki se ga spominjate, postojite ob njegovem grobu, prižigate svečke in darujete v dober namen namesto sveč, predvsem pa zanj molite.

Vsi njegovi

*Spomin je kot pesem, ki v srcih odzvanja,
spomin je kot cvet, ki nenehno poganja,
spomin je svetloba, ki dušo obliva,
spomin je ljubezen, ki v srcih prebiva!*

V juliju mineva 40 let, odkar nas je
zapustil dragi mož in oče

JOŽE CVAR
(1922–1977)
z Vinic.

Dragi oče in mož, hvala ti, da si bil z nami in mi s teboj.
Vemo, da si v nebesih in od tam paziš na nas, ki smo ostali.
Hvala tudi vsem, ki se ga spominjate.

Tvoji, žena in hčeri z družinama

*Zdaj se spočij, izmučeno srce,
zdaj se spočijte, zdelane roke.
Tvoj dih je zastal,
a spomin na tebe bo večno ostal.*

Zahvala

V 85. letu starosti je za vedno odšel od nas naš dragi mož, ata, stari ata, brat, stric in tast

ANTON JANEŽ
(1932–2017)
iz Globeli

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše.

Hvala gospodu župniku Francu Bizjaku za lepo opravljen obred, pevcem za zapete pesmi, pogrebni službi Komunale Ribnica, gasilcem Prostovoljnega gasilskega društva Žimarice Globel Podklanec in osebju Zdravstvenega doma Sodražica.

Hvala vsem, ki ste ga na njegovi zadnji poti pospremili k večnemu počitku.

Žalujoči: vsi njegovi

*Vsako človeško življenje je dar,
četudi je kratko in krhko.
Vsako življenje je dar,
ki bo za vedno živel v naših srcih.
(Elmar Simma)*

Zahvala

Ob izgubi mame

MARIJE KRUŠIČ

se vsem iskreno zahvaljujemo za izrečene sožalne besede, darovane maše, cvetje in sveče.

Vaša prisotnost nam je omilila bolečino ...

Hčerki Jožica in Marija ter sin Miran z družinami

*Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar druži nas.
So vezi močnejše.
Brez pomena zanje so razdalje,
kraj in čas.
(Mila Kacič)*

Zahvala

V 91. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi ata, dedek, pradedek, brat in stric

JANEZ BARTOL
(1926–2017)
iz Podklanca

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za vsa izrečena sožalja, besede tolažbe, molitve, darovane sveče in svete maše. Zahvaljujemo se tudi osebju Zdravstvenega doma Sodražica in Ribnica, pevcem in osebju Komunale Ribnica ter gospodu župniku za lepo opravljen poslovljni obred. Hvala vsem, ki ste se od našega ata poslovili in ga boste ohranili v lepem spominu.

Žalujoči: vsi njegovi

Zahvala

Ob boleči izgubi očeta, dedka in pradedka

BOŽIDARJA URHA
(1931–2017)
iz Sodražice

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrazili sožalje in se udeležili pogreba.

Še posebej hvala sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za podarjene sveče in cvetje. Hvala tudi gospodu župniku za besede tolažbe. Vsem še enkrat najlepša hvala.

Urhovi

Poletno branje V SENCI

PRIPRAVILA: NEŽKA MOHAR GAČNIK, BIBLIOTEKARKA

Aprilska pravljica urica je minila v znamenju pravljice z naslovom Preberi mi zgodbo!. Kasneje so najmlajši likovno upodobili pravljico in svoje risbice povezali v čisto pravo knjigo. V maju so mali nadobudneži prisluhnili pravljici z naslovom Skuhaj nam pravljico in izdelovali lepljenko.

Naše zveste bralce prav gotovo že zanima, kakšen izbor knjižnih novosti smo pripravili za letošnje poletje!

SOPHIE JACKSON Prepovedana ljubezen

Kat Lane, ki so ji pred petnajstimi leti umorili očeta, je učiteljica v zaporu. Med njenimi učenci se znajde tudi čeden in skrivnosten Wesley Carter, ošaben zapornik, ki se ga drži slab sloves. Toda izkaže se, da knjige ne smemo soditi po platnicah. Kat namreč ugotovi, da je Wesley vse kaj drugega kot le jezni mladenič z ulice in da ji morda celo lahko pomaga razjasniti očetov umor. Obenem pa začuti, da jo njen drzni učenc tudi nadvse privlači.

MARIE FORCE Pripravljena na ljubezen

Štiri najboljša leta svoje mladosti je bil Luke Harris zaljubljen v Sydney Donovan, ki je prihajala na otok na počitnice. Potem je Sydney odšla študirat in se ni več vrnila. Poročila se je z drugim moškim in z njim imela dva otroka. Luke pa je ostal na otoku in delal v marini McCarthyjev ter si razbijal glavo, kaj je šlo narobe v zvezi z žensko, ki je bila ljubezen njegovega življenja.

Petnajst mesecev po tragični prometni nesreči, v kateri Sydney izgubi moža in otroka, se vrne na otok Gansett, da bi v miru razmislila, kaj naj naredi s svojim življenjem. To pa pomeni tudi, da se bo zagotovo srečala z moškim iz preteklosti, ki ga ni pozabila. Ampak ali je pripravljena začeti novo poglavje s staro ljubeznijo?

VANESSA CARNEVALE Firenški most

Devetnajstletna oboje slikarka Mia Moretti je pred devetimi meseci prebolela raka. Vendar je boj z boleznijo zahteval svoj davek in Mia se utaplja v depresiji ter strahu pred smrtjo. Ker si želi nov začetek, se preseli v Toskano, išoč preprostejšo in pristnejše življenje. Upa tudi, da bo z malce sreče dobila potrebno motivacijo, da spet začne slikati.

Ne računa pa, da bo srečala Luco, čednega Italijana, ki ji zamaje tla pod nogami. Ko Mia počasi odpre školjčno lupino in spusti Luco k sebi, začuti znova prebujeno strast do življenja in počasi se predrami tudi njen umetniški navdih. Toda ravno v trenutku, ko začuti, da bi se lahko otresla boleče preteklosti, življenje znova kruto udari in ogrozi njeno razmerje z Lucom.

ARTO PAASILINNA Deset prisrčnih trmoglavk

Podjetnik Rauno Rämekorpi za šestdeseti rojstni dan prejme kopico šopkov in daril. Ker je njegova žena alergična na rože, jih mora spraviti proč.

Taksistu Seppu Sorjonenu, ki mu priskoči na pomoč, se zdi rož škoda za odpad in slavlencu predlaga, naj jih razdeli med prijatelje in znance. Nemogoče, ti so mu rože vendar prinesli. Potem pa se spomni, da pravzaprav pozna nekaj dam, ki jih lahko osreči.

JEAN-LUC BANNALEC Sedem grobov

Komisar Dupin si pravzaprav nikoli več ni želel preiskave na morju, a novi primer ga zanesse daleč stran od zahodne bretonske obale. Otok Sein je prav poseben otok – na njem živi več kuncev kot ljudi, frizer ga obiskuje s čolnom, nekaj pa je bil domovanje čarovnic in celo samega hudiča. Ob keltskem poletnem sončnem obratu, le dva dneva pred materinim petinsedemdesetim rojstnim dnevom, je Dupin do gležnjev pogreznjen v ribje odpadke. V pokriti tržnici v Douarnenezu leži žensko truplo s prerezanim goltancem. Že kmalu je jasno, da gre za mlado ribičko z otoka Sein, ki se je borila proti uničevanju morja in mogočnim piratom. Z njenega otoka že kmalu pride klic na pomoč, saj so tam našli še eno truplo. Komisar in njegova inšpektorja preiskujejo pod velikim pritiskom. Domačini so ponosni in močno povezani med seboj, sledi vodijo v vse smeri. Gre za tihotapske poti na arhipelagu, ki so jih znova obudili v življenje? Za dokaze o nelegalnih dejavnostih v parku Iroise, edinstvenem morskem naravnem rezervatu, v katerem živijo kiti in delfini? Ali morda celo za mit o potopljenem mestu, o katerem pripovedujejo otočani?

GAYLE FORMAN Kamor je šla

Ameriška pisateljica Gayle Forman (1970) je z romanom Če ostanem v hipu osvojila bralce po vsem svetu, z njim pa je prepričala tudi literarne kritike. V nadaljevanju z naslovom Kamor je šla spremljamo Adamovo pripoved, polno pogubne bolečine in novega upanja.

Tri leta je minilo od prometne nesreče in od takrat, ko je Mia za vedno odšla iz Adamovega življenja. V New Yorku je postala vzhajajoča zvezda šole Julliard, Adam pa na drugem koncu Amerike oboževano rokovsko božanstvo s slavnim dekletom. Ko se nekega dne po naključju srečata v New Yorku, se končno lahko soočita s preteklostjo in odpre se jima okno z razgledom v skupno prihodnost. Bosta zmogla najti pot drug do drugega?

S tem tudi zaključujem tokratni izbor nekaterih knjižnih novosti. Vljudno vabljeni v sodraško knjižnico tudi poleti, ko bo imela malce spremenjen delovni čas (od 1. julija do 31. avgusta 2017): ponedeljek in petek od 15. do 19. ure ter sreda od 17. do 19. ure. Čim lepše in prijetneje preživite letošnje poletje, počitnice in dopusti naj bodo čim daljši! Radi in lepo se imejte ter na svidenje do prihodnjic!

microera

Microera Jože Šilc s.p.
Hrovača 14A (trgovski center SPAR Ribnica)

1310 Ribnica

☎ 01 8373 116

☎ 051 358 762

✉ info@microera.si

www.microera.si

UGODNI NAROČNIŠKI PAKETI TER AKCIJSKI APARATI NA OBROKE!

DELOVNI ČAS:
PON - PET
8.30 h - 12 h
ter 14 h - 18 h
SOB
8.30 h - 11.30 h

AKTIVNOSTI IN TERAPIJA S KONJI V SODRAŽICI

DRUGAČEN POČITNIŠKI
TABOR V DRUŽBI KONJ

• 10. - 14. julija •

Prijave in informacije:
031 763 668 (Ajda)
zavod.nadrugacnipoti@gmail.com

PSOGLAVSKI DNEVI

SODRAŽICA 23.-25. 6. 2017

www.td-sodrazica.si

